

Pɔl e lɛl krɛkrɛ ɛm ek'awɔŋ Korɛnt ɛyɔ

Ów ek'it eke wɛl k'uw any

Erm ɛs Pɔl anake nɔn lɛl na awɔ Nyam ec'agɔ ek'el Nyamel ek'awɔ Korɛnt ɛb ɛm a. In obi anake li sigm Nyamel na ɛs ɛb na ɛm akpo 51 ɛm, Jesu e mew a e jam a (Ob Kok 18.1-18). Gbɛkɔ eke Pɔl awɔ Efɛs ɛb ɛm a (Ob Kok 19), Nyamel ek'awɔ Korɛnt a e lís e samani ɛɔɔɔ ow ok'r af (1.11). N'ɛɔɔ lɛl nyam eke wɛl awɔ'n am bibrm'n ów bɛb yeji (7.1). 1 Korɛnt e lɛl na ɛm anake ni nɔn in ec'elet eke n'am ɛkan ów a eke wɛl bibrm'n a, akpo 54 toɔ 55 ɛm, Jesu e mew a e jam a.

Korɛnt ec'ɛb a agb nɔkɔ, aɔke agɔ a ek'awɔ'n ɛm a ɔtu eke k'ij agɔ fandi ekɔ yen yen sakp yen oglog fandi ekɔ yen yen sakp lɔbɔ. L'el Gres wus ab af e seb ɛgbɛl ab ɛm e nyam. N'awɔ Mediterane ec'okij a saw ɛɔɔ n'ony manu yony, ow ɔɔ an ɔl owi b'an ɛs nɔkɔ.

Korɛnt ɛb ab ɛm, sinyam yadɔ e nuɔ igɔ ɛsɛl lele ekɔ ekpr e nuɔ igɔ ɛsɛl ab ɛyɔ nɔkɔ; ɛɔɔ ɛbirir mareɔ mareɔ yeji ɔnym nuɔ. Ów amua b'ɔl eke k'ɔɔ agɔ a eke el Kretien owr owr a eb el e sejabg ɛsig a. Pɔl iri yej'eke iririr anm agɔ ab ɛm toɔ ɛɔɔ -li bubr ɛm (1.10 toɔ 4.21). Ow sosiɛm, Pɔl am awɔ lɛl na ów amua eke l'iri a nuɔ af, ke li yégm wɛl low yeji ów ɛjɛci bɛb af ɛsɛ: mɛbi owi (nuɔ 7), sos ɛrm ɛw segb waw eke wɛl bi kok ɔɔ sinyam yadɔ a e lís (nuɔ 8 toɔ nuɔ 10), Nyam e nuɔ igɔ lele Abɔ Lala e sob ap ab ab (nuɔ 11 toɔ 14), Krist lele agɔ ek'ub'r nawrɛ ab e luw ɛm awɔ igb e low (nuɔ 15). Lɛl a ec'uwr ɛm a (nuɔ 16), Pɔl am dad el eke li b'ow l'ɛc wɛl ogɔ yogɔ, ke l'óc Jerusalem ec'ɔgbɔru a ec'ob ap a; ɛɔɔ n'am ɛɔɔ wɛl.

ɛɔɔɔ

1 1 ɛm Pɔl, Nyam ɛɔɔ'm aɔke l'erur eke mi k'el Jesu Krist ec'erm ɛs. ɛy lisijim Sɔsten ab e nin ɛm,[†] 2 m'am awɔ Nyamel ek'awɔ Korɛnt, agɔ a eke el Nyam eci el ec'ɔmn a eke okr af Krist ɛm a, lɛl na. Nyam am ɛɔɔ el eke -li k'ir ɛb ow eci, ɛsɛ agɔ a eke usu fɛɔ bi ɔɔɔɔ Nyam ɛy ɛs Kɔtɔkɔ Jesu Krist e nin ɛm ab af. L'el wɛl eci ɛs Kɔtɔkɔ, ɛs'elet eke ɛy yeji l'el ɛy ec'ab af.

[†] 1.1 Sɔsten: ɛkn Ob Kok 18.17. Pɔl e Korɛnt ɛb ɛm eke awɔ seɔɔ bɛb ec'a, ɛkn Ob Kok 18.1-18.

³Ke Nyam ey Es lele Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist ab ɛ́dɔ ɔny ɔwɔ ke ɔ́ɔ ɔny erm es ey!

**Pɔl am elu Nyam bia Korent e Nyamel a ec'ów
amamn eke Nyam kok ɔɔ a eci**

⁴M'ópim eke mi k'elu Nyam bia ɔny eci, ów amamn a eke Jesu Krist ab ec'af okr em n'ɔɔ ɔny a eci. ⁵Ɛɛ, Nyam ɛcr Krist em ɔɔ ɔny ów amamn fɛɔ in e juma a eci, ke ow el in ec'ejagb a ec'any uw, ke ow el lɛc eke wɛl k'ɔny ɔb mɛwl em in ec'odad a e kokoba. ⁶Low nawɛ, aɔke wɛl ɔb Krist ec'amani ok ɔny ɛtɔ ucɔr ow e low ɔny es kikri. ⁷Ow ɔɔ caca em a, Nyam ec'ob ap kaka anm ek'akm ɔny, lɛɔ na eke am ekur eke ey Es Kɔtɔkɔ Jesu k'elu sos ɔkm a. ⁸In anake li b'ow n'ɔɔ ɔny ínymn es kikri toɔ ókr nuɔ a. Ɛben a k'ow ɔny mn low ɔbr kaka, lɛɔ a eke Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist b'ow ow a. ⁹Nyam el cɛcɛ, in anake l'ɛɔɔ ɔny eke ki cɛcr sel ɛtɔɔ Jim ek'el ey Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist ab a.

Korent e Nyamel ab em ec'em bubr

¹⁰Agɔ lisijimɛl, ey Es Kɔtɔkɔ Jesu Krist e nin em, m'am ɔɔɔɔ ɔny eke nɛny k'okr ɔny af, ke em bubr owi k'ánm ɔny ec'araɔɔ a. Ókar af tasi abɔ em lele tutr em ab. ¹¹Ɛɛ, agɔ lisijimɛl, Klowe ec'akɔ ec'agɔ a dad'm eke irirm in anɔ ɔny em.† ¹²Kin low a eke m'erur eke mi ki dad a: ɔny em ec'ɛɔɔ fɛɔ am dad in ec'ek'erur. Ɛɔɔ na tb'igb ke dád ɛɛ: «Em, Pɔl eci.» Ɛjeci na b'igb ke dád ɛɛ: «Em, Apolɔs eci.» Ɛjeci na b'igb ke dád ɛɛ: «Em, Pier eci.»† Ɛjeci nyam yeji b'igb ke dád ɛɛ: «Em, Krist eci.» ¹³Kɔ Krist e li cɛc ee? Kɔ Pɔl wɛl ɛw oliɔɔ af ɔny ec'ee? Kɔ Pɔl e nin em wɛl ok ɔny mij nuɔ ee?

¹⁴M'am ɔɔ Nyam bia, aɔke m'okm ɔny em ec'ɛɔɔ kaka mij nuɔ, ek'ow elm Krispus lele Gayus ab cɛ.† ¹⁵Nɛnɛ a, ɛɔɔ kaka k'ɔtum dadm eke em e nin em wɛl ok ɔny mij nuɔ. ¹⁶Ɛɛ! Nawɛ, m'am ɔkn eke m'ok Stefanas ec'akɔ a yeji mij nuɔ.† Ow e jam a, mi k'ɔnym ɔmn eke mi k'ok ɛɔɔ ɛjeci mij nuɔ. ¹⁷Krist ɛram im mij ok nuɔ owi em, kɔ Amani Mamn a ec'ɔb eci l'ɛrm'm, ɛtɔ ow elm agɔ e “sɛwr”† e sodad a n'ɔɔ im abusu eke mi k'oc mi kokr juma, yec'ɛtɔ ke Krist ec'olikh af e luw a k'írmm in ec'abusu a.

Jesu Krist, Nyam ec'abusu lele sɛwr ab

¹⁸Tasi em a, Krist ec'olikh af e luw a ec'odad a el nuɔ em ɔɔɔ owi, agɔ a ek'am irm kpab es Nyam e lís a eci. Gbɛkɔ ey a eke

† 1.11 Klowe: ɛɔɔ ɔw, k'aw ke ow ɛl an ɔl lis nyam ek'ir Efes, ke b'ɔɔ agɔ ím ɔl an Korent ec'agɔ ab. † 1.12 Apolɔs: Ɛkn Ob Kok 18.24; Pier: Grɛk em e nin eke wɛl oc, ɛtɔ Arame em a, ow el Kefas eke el nyandre em lebn (ɛkn Jan 1.42). † 1.14 Krispus: Ɛkn Ob Kok 18.18; Gayus: Ɛkn Ob Kok 19.29. † 1.16 Stefanas: Ɛkn 1 Korent 16.15. † 1.17 agɔ e sɛwr: lɛɔɔ ab em a, Grɛkɛl b'ɔɔ agɔ a eke bi yegm agɔ low sɛwr owi af ke nɛnym b'ok es a, any nɔɔ (bɛbm akr 20-22).

s'anŋ sel eŋŋ ec'ejagb af a ec'a, si b'ɛkn Nyam ec'abusu ɔny a. ¹⁹Kin yec'eke wɛl nɔn Nyam Lɛl ɛm:

M'ow m'ɔŋ ɛsɛwru e sɛwr a sel at

ɛtŋ m'ow m'ɔny nuŋ ɛm ɔny ɛsɛl eci nuŋ ɛm ɔny a
m'oc ɛs.†

²⁰Sica bla lowi ɛsɛwru ɔtu eke ɛmɛny ki dad ee? Bla low any uw ɛsɛl ɔtu eke ki dad ee? ɛtŋ bla ów ɛm apl ɛsɛl ɔtu eke ki dad ee? Bla lowi tasi -l'ɔtu eke ɛmɛny -li ki dad ee? Nyam yɛgm eke wus na eci sɛwr a el nuŋ ɛm ŋuŋ.

²¹Tasi ɛm a, Nyam in e sɛwr ab ɛm kok eke wus na ec'agŋ a ɔtum uw m'n any ɛl obi e sɛwr ab ɛm. Ow sosiɛm, Nyam eŋŋ eb sɔg agŋ a eke b'ub amani a eke s'am ɔb a nawrɛ a, eke agŋ am tutr eke amani a el nuŋ ɛm ŋuŋ owi bɔbɔ yeji. ²²Jwifel am ibrm simeny ɛwr eke b'iti any, ɛtŋ Grɛkel am ɔl yec'a eke -li b'ɛŋŋ “sɛwr” ab ɛs.† ²³ɛy ec'a gbɛ, **Mesi** a eke wɛl ɛw oliŋŋ af ec'amani s'am ɔb. Na, low eke Jwifel k'ɔtum ɛŋŋm ebm, ke Grɛkel b'ɛkn ɛsɛ nuŋ ɛm ŋuŋ owi af. ²⁴Gbɛkɔ agŋ a eke Nyam ɛŋŋ a, Jwifel lele agŋ ek'elm Jwifel ab ec'a, -l'uw any eke Krist el Nyam ec'abusu ɔny a lele sɛwr ab ab. ²⁵ɛɛ, yec'a eke wɛl b'ɛkn Nyam ɛm ɛsɛ “nuŋ ɛm ŋuŋ” af a, ɔny sɛwr akm agŋ eci sɛwr a; ɛtŋ yec'a eke wɛl b'ɛkn Nyam ɛm ɛsɛ “sos ɔnym” af a, ɔny lec akm agŋ e lec a.

²⁶Agŋ lisijimɛl, ɔny eke ɛŋŋŋ Nyam ec'ɛŋŋ a ebr a, ɛkan ɔny ec'ob eke eel. ɔny ɛm a, “ɛsɛwru” ɛsɛ lele eke agŋ b'ɛkan ab af a, nɔnɔ anm, lec ɛsɛl nɔnɔ yeji anm, ɛtŋ agŋ nɔnɔ eke wɛl ɛw bosu amamn ɛm a yeji anm. ²⁷Gbɛkɔ Nyam sɔsum yec'a ek'anŋ ɛsɛ nuŋ ɛm ŋuŋ af wus aŋa a, kokr ɛsɛwru ɛs. Nyam sɔsum yec'a ek'ɔnym sos wus na a, kokr agŋ a ek'ɔny lec a ɛs. ²⁸ɛtŋ Nyam sɔsum yec'a eke ɔnym any a oc, yec'a eke ɔny sifn, elm ob kaka a, ŋuŋŋ yec'a eke agŋ b'ɛkn ɛsɛ ob ek'ɔny any af a. ²⁹Nyam kok ɛbɛn, yec'ɛtŋ ke ɛŋŋ kaka k'ɛlum mɛŋŋɛl ɔkm in ec'any af. ³⁰In anake l'okr ɔny af Jesu Krist ab a, ɛtŋ ɛy ec'a, Krist el sɛwr a eke b'anŋ Nyam ogŋ ow a. Nyam b'ɛcr in ɛm, óc ɛy ɛsɛ agŋ nyim nyim af in ec'any af. Krist ɛm, li b'ayal ɛy s'ir eb in eci, ɛtŋ li bi sɔg ɛy sikpl ec'abu ɛm. ³¹Ow sosiɛm, ɛsɛ lele eke Nyam Lɛl dad ab af:

Eke ɛŋŋ nyam erur eke k'ɛw sos,
ke l'ɛw sos ɛs Kɔtɔkɔ sosiɛm.†

Pɔl ɔb Krist a eke wɛl ɛw oliŋŋ af a ec'amani

2 ¹Agŋ lisijimɛl, lɛŋŋ a eke ɛm obi m'ow ɔny ogŋ a eke mi k'ɔb ɔny Nyam e low a eke lɔl ɛs ec'amani a,† ow elm sodad ebl amamn m'otm oglog agŋ e

† 1.19 Esayi 29.14. † 1.22 “sɛwr”: ɛkn 1 Korent 1.17 lele ow ec'akr otar ab ab.

† 1.31 Jeremi 9.22-23. † 2.1 eke mi k'ɔb ɔny Nyam e low a eke lɔl ɛs ec'amani a: odad na Grɛk ɛm a, wɛl ɔtu ek'itŋŋn ejec'ɛm dad ɛsɛ: eke mi k'ɔb Nyam e danŋku ij a ec'amani a; ow e nyandrɛ el, odad tasi a eke Nyam ɔŋ ɛy eke si ki dad a. Nyam e low e lɔl ɛs: ɛkn Rom 16.25-26; Efɛs 3.4-5; 1 Timote 3.16.

“sɛwr” a m’ocm. ²Tasi em a, ɔny ec’araŋn eke m’anŋ a, low nyam cɛ m’ɛgŋ m’eb eke mi k’ɔb ow ec’amani: Jesu Krist lel in ec’olikŋ af e luw ab ab. ³ɛtŋ eke m’ow yogŋ a, m’ɔnym sos, erŋn am ɔny’m etŋ erm mij am ok’m. ⁴Em ec’odad a lele low yegm ab ab ɔnym low kaka agŋ e “sɛwr” a e sodad ebl amamn ab ab. Gbɛko Abŋ Lala ec’abusu em anake irir yec’a eke mi dad a ayl ɔny sos em a. ⁵Nɛnɛ a, ɔny ec’ɔmn a k’ɔtum anm agŋ e “sɛwr” ab af, kɔ tasi a, Nyam ec’abusu ɔny ab af.

Nyam ɛcr in ec’Abŋ Lala ab em ɔŋ ey in e sɛwr a

⁶Sica ey, sɛwr tasi nyam s’am yegm agŋ a eke iy neny ɔmn em a, gbɛko sɛwr na elm wus na ec’a; ow elm wus na ec’es ɛw ɛsel e “sɛwr” a eke wɛl b’ow ŋuŋn a.† ⁷ɛy, s’am yegm agŋ sɛwr a eke am dad Nyam e low a e lɔl es agŋ ec’any af a e low. Gbɛko gbuŋ ke wus áŋŋ a, ke Nyam kok sɛwr na ŋ, yec’etŋ ke si céc in ec’anygbel a in ab. ⁸Wus na ec’es ɛw ɛsel ab em e kaka uw m sɛwr ikŋ na any, aŋke blel -l’uwr ow any ana, blel -n’ɔm wɛl ɛwm ɛs Kɔtɔkɔ a eke anygbel fɛŋ el in ec’a olikŋ af. ⁹Tasi em a, Nyam Lel dad nine: *Ów anŋ ek’ɛgŋ ɛknm ke irim legŋ kaka, ów eke n’ɔnym ow e tutr kaka; ów amua tasi anake Nyam bɛbm ok agŋ a† ek’ɔny in ec’erur ab es a.* ¹⁰ɛtŋ ey anake Nyam ɛcr in ec’Abŋ Lala ab em yegm ey ów amua a. Tasi em a, Abŋ Lala uw fɛŋ any, toŋ yec’eke lɔl es Nyam e tutr em a yeji, l’uw any. ¹¹Kɔ ɛgŋ e lokm e tutr e lɔl es a, bwo b’uw any ek’ow elm ɛgŋ a in obi ec’abŋ a cɛ ee? Eben nyam coco, Nyam e tutr e b’ony a yeji, ow b’el Abŋ Lala cɛ b’uw any. ¹²Gbɛko ey, Nyam ɔŋ ey in ec’Abŋ a. Na sosiem anake s’am tutrm ów ɛsɛ wus ec’agŋ ec’ab af a. ɛtŋ na sosiem yeji anake s’ɔtu eke si k’uw sob ap a eke Nyam ɔŋ ey ab any a. ¹³ɛtŋ s’am dadm sob ap amua e low agŋ e “sɛwr” e sodad ebl eke s’uw any ab em; si bi dad el e low sodad ebl eke Nyam ec’Abŋ a bi yegm ey ab em. Nɛnɛ a, si b’otar Nyam ec’Abŋ a ec’ów akr sodad ebl eke b’anŋ Abŋ ikŋ na em cɛ ow a.†

¹⁴ɛgŋ eke b’us in ec’ów eke b’aw’r a cɛ jam a, ɛgŋm yec’a eke b’anŋ Nyam ec’Abŋ a ogŋ ow a ebm. In ec’a, na nuŋ em ŋuŋ owi, etŋ li k’ɔtum l’irim kaka. Tasi em a, Abŋ Lala cɛ b’ɔŋ ɛgŋ uw ów amua e jej ok owi any. ¹⁵ɛtŋ ɛgŋ yec’eke Abŋ Lala anŋ em a, ɔtu eke ki jej ów fɛŋ ok, kɔ in, ɛgŋ kaka k’ɔtum jejm in e low okm. ¹⁶Nyam Lel dad nine: *Bwo uw ɛs Kɔtɔkɔ eci tutr ab any ee? Bwo ɔtu eke k’ɔm’n ów ee?†* Gbɛko ey, s’ony Krist e tutr a anŋ ey em.

Juma kok ɛsel a fɛŋ okr af am kok juma Nyam eci

3 ¹Agŋ lisijimɛl, em ec’a, m’ɔtum mi dadm ɔny odad ɛsɛ agŋ eke Nyam ec’Abŋ Lala a am nyimn af. Kɔ mi dad ɔny odad ɛsɛ agŋ eke erur eke

† 2.6 wus na ec’es ɛw ɛsel e “sɛwr” a: aŋa, oglog ke ow ɛl es ɛw ɛsel ɛnuŋ a lele el e lec ɛnuŋ a eke wɛl ɛknm ke b’itr el -li kok ów ɛnuŋ a e low Pɔl am dad. † 2.9 Esayi 64.3; Jeremi 3.16. † 2.13 si b’otar Nyam ec’Abŋ a ec’ów akr sodad ebl eke b’anŋ Abŋ ikŋ na em cɛ ow a: odad na Grɛk em a, wɛl ɔtu ek’itŋn ejec’em dad ɛsɛ: si b’otar Nyam ec’Abŋ a ec’ów akr s’ok agŋ a eke ɔny Abŋ ikŋ na anŋ el em a. † 2.16 Esayi 40.13, Septant em ec’odad eke wɛl oc.

k'ir eb eŋe agŋ ek'onym Abŋ Lala af. Ɔny anŋn eŋe ey abu em af yec'ek'el Ɔny ec'omn Krist em a. ²M'ɔŋ Ɔny meny mij eŋŋ, ow eke ow k'el ob ij leg leg a, aŋke k'ɔtumŋ ijmn ob leg leg. Eŋ yefenyŋa em yeŋi, k'ɔtumŋ ce, ³aŋke am erurir eke k'iir eb eŋe agŋ ek'onym Abŋ Lala af. Tasi em a, ek'ony Ɔfr em a, nyamneyr lele ów esu ab b'anŋ, ke anmn eŋe agŋ ejec'ab af ee? Ke Ɔny ec'eb ir a anm seŋŋ feŋ eŋe agŋ a ek'onym Abŋ Lala ec'ab af ee? ⁴Eke Ɔny em ec'eŋŋ nyam bi dad eŋe: «Em, Pɔl eci m'el,» eŋŋ ejeci nyam bi dad eŋe: «Em gbê Apolɔs eci m'el a,» ke ki dadmn odad eŋe elee eke agŋ ejec'a bi dad ab af ee?

⁵Apolɔs, ke bwo ee? Eŋŋ Pɔl, ke bwo ee? Ey Nyam e juma kok esel ce. Ey em Nyam ecr Ɔŋ Ɔny eel Ɔmn esel, eŋŋ ey em ec'eŋŋni nyam nyam kok juma in ec'ob ap a eke Nyam Ɔŋ'n ab em. ⁶Em, m'ewl egb a, eŋŋ Apolɔs ok'r mij, kɔ Nyam anake Ɔŋ'n l'agb a. ⁷Ow anake eŋŋ a ek'ewl egb a lele eŋŋ a eke ok'r mij ab ab elm low kaka a. Kɔ eŋŋ a ek'ɔŋ'n l'agb a anake kok low a feŋ a, eŋŋ eŋŋ a, in l'el Nyam. ⁸Eŋŋ a eke b'ewl a lele eŋŋ a eke b'ok mij ab ab el kpeŋ. Nyam b'ɔŋ eŋŋ eŋŋ e juma a eke kok a e labm Ɔɔŋ. ⁹Tasi em a, ey feŋ Nyam ab s'am kok juma, eŋŋ Ɔny eel Nyam eci Ɔgm a. Ɔny ce emeny eel in ec'êl a eke l'us a.

Wel us Nyam ec'êl a Krist ek'el lebn eke wel elu nɔmu em ab af

¹⁰Em ec'ob ap a eke Nyam Ɔŋ'm ab em, mi sigm lebn nɔmu em ab es eŋe êl us es mamn af, eŋŋ eŋŋ ejeci feŋ am us af yogŋ. Gbêkɔ eŋŋ feŋ éw erm, af yogŋ ec'us ab em. ¹¹Lebn nɔmu em a anŋ legŋ a eŋŋ: ow ow el Jesu Krist. Eŋŋ eŋŋ kaka k'ɔtum elum lebn ejeci nɔmu em. ¹²Eŋŋ Ɔtu eke k'oc sika, jete, mebn ey amamn, oglog likŋ, beny oglog papo, us lebn nɔmu em na af. ¹³Gbêkɔ, eŋŋ feŋ e juma a b'ow eru es kpata wel ekn jej ok e legŋ a, aŋke legŋ a, al ligbel nyam b'ow anŋ eke b'ow elu eŋŋ feŋ e juma e kok a e sakpl a Ɔkm. ¹⁴Eke eŋŋ nyam us êl ek'ij lec al a ec'any af, li b'ow n'eŋŋ ob ap. ¹⁵Eke ow ecrm eben, eŋŋ in e juma a etu al ab em a, li b'ow l'irmn feŋ. In, li b'ow n'eŋŋ sel, gbêkɔ ow b'ow anŋ eŋe eŋŋ eke uru es ubr al em af.

¹⁶Ɔny uwmn any eke eel Nyam ec'êl a, ke Nyam ec'Abŋ a ir Ɔny em ee? ¹⁷Ek'eŋŋ nyam ŋuŋŋ Nyam ec'êl a, Nyam b'ow ŋuŋŋ'n, † aŋke in ec'êl a el lala eŋŋ êl a, ow ow el Ɔny.

¹⁸Ɔny em ec'eŋŋ kaka k'éjur in sosi. Ek'eŋŋ nyam Ɔny ec'araŋŋ a am ocr in sosi sɛwru, eŋe wus ec'agŋ ec'elee eke bi tutar ab af, ow akpl eke “nuŋ em k'uyŋ'n” ke l'él sɛwru tasi. ¹⁹Tasi em a, wus ec'agŋ e sɛwr a, Nyam ec'a nuŋ em ŋuŋ. Na sosiem anake Nyam Lel dad nine: *Nyam b'ɔny esɛwru, el obi eci kprakpr ab em.* † ²⁰Eŋŋ Nyam Lel ce emeny dad nine: *Es Kɔtɔkɔ uw*

† 3.17 *ŋuŋŋ Nyam ec'êl a*: nuŋ 1 toŋ 4 em a, Nyam ec'êl ŋuŋŋ owi a, el Nyamel em ec'agŋ a ec'em eke wel b'ɔny bubr inym es ogog ogog a e low. † 3.19 Job 5.13.

esɛwru e tutr ab any, l'uw any eke ow elm low kaka. † 21 Eɣŋ kaka ɔtum eke k'ɛw sos eke n'am us any es kaka fɛŋ jam a sosiɛm. Tasi ɛm a, fɛŋ el ɔny eci: 22 Pɔl, Apolɔs oglog Pier, wus na, sel, luw, caca ɛm lele lɛɣŋ ek'anŋ anym am ow ab ab. 23 Fɛŋ el ɔny eci, gbɛkɔ ɔny, eel Krist eci ɛtŋ Krist el Nyam eci.

S'el Krist ec'ɛrm esel

4 1Ow akpl cɛ eke ki lɛɛr ɛy ɛsɛ Krist e juma kok esel lele ob nyamn af ɛw esel eke l'abul Nyam ec'ow nawre eke lɔl es ab af. 2Low cɛ eke wɛl b'ibrm ob nyamn af ɛw esel a el: ke -l'el cɛcɛ. 3ɛm ec'a, ɔtur eke ki jejr ɛm e low okr, ɛɣŋ kaka fɛŋ ɔtu eke ki jejr ɛm e juma a ok, ow ɔnym any kaka; tasi a, mi jejm ɛm obi e juma m'okm. 4Tasi ɛm a, m'am ɛkn eke ɛm e tutr ɛm a, m'ɔnym low kaka eke mi k'okr ɛm sosi ow af, gbɛkɔ ow elm ke ɛben a mi k'ɔnym low ɔbr eci. Es Kɔɔkɔ anake bi jejr ɛm e low ok a. 5Ow sosiɛm a, gbun eke Es Kɔɔkɔ e lɛɣŋ a k'ow a, ki jejr k'okr. In anake li b'ow l'elu yec'a eke lɔl es ncebn ɛm a ɔkm a, ɛtŋ li b'ow n'ɔny sow tutr ek'anŋ mɛrm ɛm a l'ok ɔkm usu ayl ɛm. ɛtŋ Nyam b'ow aw ɛɣŋ ɛɣŋ ɛsɛ elɛl ek'ow it ab af.

6Aɣŋ lisijimɛl, low a eke mi dad a ec'a, ɔny sosiɛm m'oc Apolɔs lele ɛm obi ɛm obi ab m'ɔkŋn any. M'erur eke mi ki yegm ɔny nyandre na e liy a: «K'afŋ ow a eke wɛl nɔn ab es k'im.» ɔny ɛm ec'ɛɣŋ kaka k'ɛw sos ki dad k'ɛsɛ low yegm ɛs na ɔny any akm lawl nyam a. 7Tasi ɛm a, bwo am ɔŋ agb akm awlŋɛl ɛjɛc'a jɛj el owi ok ee? Kɔ fɛŋ a ek'ɔny a, ow elm Nyam ɔɔm'ŋ ee? ɛtŋ ek'ow el Nyam ɔŋ'ŋ, bla sosiɛm k'ɛw sos, ɛsɛ ɛben ow'n elm ob eke ŋ ɛŋŋ ɔfr ɛm af ee? 8Am kokr ɛsɛ ɛben ow a fɛŋ cɛ ɔny uwr any af. Am ocar ɔny sosi ɔb ɔnyu! ɔbr nuŋ kpɛkŋ am eel ɛb ebu ek'ɛy s'anm ɛm yeji! Ow akpal ɔny gbɛ! Blɛl ɔny eel ɛb ebu ana, ɛy yeji, blɛl s'el ɔny ab! 9ɛm e tutr ɛm a, ɛy **ɛrm** esel a, Nyam ot ok ɛy aɣŋ a ek'ɔsŋ es a e jam, ɛsɛ aɣŋ eke wɛl ɔb low luw ec'af. ɛtŋ wɛl ɛw ɛy an wus nimum ec'any af lele **af** ɛrm esel ec'any af ab. 10ɛy, wɛl am ot ɛy ɛsɛ “ɛŋ ɛm ɛŋŋ” esel af Krist sosiɛm, kɔ ɔny, am otar ɔny sosi ɛsɛ “ɛsɛwru” af ɔny lel Krist ab ec'af okr ab ɛm. ɛy, wɛl am ot ɛy aɣŋ fuefue, kɔ ɔny, am otar ɔny sosi lɛc esel. ɔny, wɛl b'elum ɔny ɔkɔ, kɔ ɛy, wɛl ɔbm ɛy. 11Toŋ sicaca ɛm, ɛmɛny namn am ɔny ɛy, mij amn am ɔny ɛy, s'ɔnym mob sus ɛm. Wɛl am ijr ɛy gbɛ ɛtŋ ow ɔŋ s'am adŋ ɛs s'ɛc. 12S'am ij gbɛ si kok juma ɛy obi ec'abu ɛm. † Wɛl bi wɛwr ɛy, ke s'am ibrm Nyam ec'ɔwrɔ s'ɔŋ aɣŋ a. Wɛl b'ijr ɛy gbɛ, ke s'am ɛɣŋ s'eb. 13Wɛl bi cak ɛy, kɔ si b'atr aɣŋ ɛjɛc'a sos es. Toŋ yɛfenyna, aɣŋ ec'a, s'anŋ ɛsɛ lirŋ af suw ɛɣŋun eke aɣŋ papl es ɔwl ab af.

14Mi ɔkɔnm ow amua m'awm ɔny ɛs eke mi k'ɔŋ ɔny eci. Kɔ eke eel ɛm ec'ɛy amamn eke mi b'erur a, ow sosiɛm anake m'am ɛwar ɔny a. 15Tasi ɛm a, eke aɣŋ

† 3.20 Selu 94.11, Septant ɛm ec'odad eke wɛl oc. † 4.12 Pɔl kok ndey lel ɛm mel: ɛkn Ob Kok 18.3.

fandi lew am ow yegm ɔny Krist ab ec'eb ir owi yeji, ɔnyɔm ey esel ɔɔɔɔ. Kɔ ow elm em anake ese eɣɣ es af, m'ɔny ɔny sel eɣɣ a ek'anɣ Jesu Krist em a, leɣɣ a eke m'is ɔny Amani Mamn ab ee? ¹⁶Ow sɔsiem a, m'am ibrm ɔny eke k'ebɔ em e sɔwɔl a. ¹⁷Eɣɣ ow nuɣ af, m'erm Timote em ec'iy e m'erur tasi ke el cɛce Es Kɔɔɔɔ em a ɔny ec'araɣɣ. Li b'ow li kɔkɔ ɔny sebr a eke bi nyimn'm em lele Krist ab ec'eb ir ab em a, yec'a eke mi bi yegm susu feɣ lele Sinyamel feɣ em ab a.

¹⁸ɔny em ec'agɣ beb tutɔ eke mi k'ow m'ewlm m'owm ɔny ogɣ a ij, eɣɣ ow sɔsiem am ew sos. ¹⁹Gbekɔ eke Es Kɔɔɔɔ erur, waa na em cɛ, mi b'ow m'ow ɔny ogɣ yogɣ, eɣɣ mi b'ow m'ekn tasi sɔs ewu amua e sodad ebl a, ke m'ekn tasi el ec'abusu a yej'eke -n'ɔnyɔn eke -li ki kokɔ Nyam e juma a. ²⁰Tasi em a, Nyam e **gbrengbi** usu a elm sodad ebl e low, kɔ abusu ɔny e low.[†] ²¹Leɣɣ a eke mi b'ow m'ow ɔny ogɣ yogɣ a, bla lowi am erurir ee? Kɔ m'abu likɣni ab m'ow oglog kɔ m'ow erm ek'erur iy em gbɔɣ lele erm frɔɔ ab ee?

Nyamel ab em eci nfaci eɣɣɣ

5 ¹Wel am iri usu a feɣ ek'ɔny ec'araɣɣ a, **nfaci** ij owi nyam in anɣ, eɣɣ low ikɣ a, in el low ɣɣɣ kɔ kɔ eke Nyam any uwm esel ec'araɣɣ bɔbɔ yeji in anm. ɔny em ec'eɣɣ nyam in am erum ow es ey ab.[†] ²ɔny, low nene na am ok ɔny ntɔɣɣ! Sos nana ow it eke ow k'owɔ ɔny es; eɣɣ nene na, ow it eke ki kokɔ elele eke ɔɔɔɔ eke ki kokɔ bake ɔɣɣɣ in ɔny ec'araɣɣ a![†] ³Em ec'a, eke m'anɣ kpekpe yeji, abɣ em a m'anɣ ɔny ab. Ow ɔny eɣɣ a eke kok low nene a, mi jej in owi m'ok god'eɣɣ, ese eben ɔny ec'araɣɣ cɛ em anɣ af. ⁴Asɔ luku Es Kɔɔɔɔ Jesu e nin em, m'ow m'anɣ ɔny ab abɣ em. Ke ey Es Kɔɔɔɔ Jesu ec'abusu ab ab, ⁵ɔcr eɣɣ ikɣ na elul **Satan** abu em[†] eke li k'ij gbɔɔ in e sos meɣɣ ab em,[†] yec'eɣɣ ke in e liy a eɣɣ sel, leɣɣ a eke Es Kɔɔɔɔ b'ow ow a.

⁶Sica ɔny, eke am ewr sos ke ɔnyɔn low ɔbr! ɔny, uwr elele eke lijru tel cɛ b'ɔny farin a nimum inɣ ab any; ⁷ɔnyɔn sikpl e lijru sig a ocr es, ke eel agɣ ek'ayl. Eben a b'ow anɣɣ ese futufutu owɔ eke wel kok ke lijru anm em ab af, anke Nyam yɔyɔɣ ɔny es eɣɣ Krist ec'egb waw e luw a anɣ ese ey e Pak e licebli ab af.[†] ⁸Ow sɔsiem, si kókr Pak a futufutu eke lijru anm em lele erm ek'ayl ke ij

[†] **4.20** *abusu ɔny ikɣ na* el Abɣ Lala ec'a eke b'itɣɣ kɣɣɣnel ec'eb ir a, ke b'ɔny el -li kok ese elele eke Nyam b'erur ab af a. [†] **5.1** Yɔw a elm lis. Ow b'ow el es e yɔw eɣɣ eke ebi. Jwifel ec'ol a eɣɣ mɛbi akpasu na. Èkn Ob Ap 18.18; Ol ɔkn 23.1; 27.20. [†] **5.5** *ɔcr eɣɣ ikɣ na elul Satan abu em*: Pɔl am erur eke oglog ki dad ese: *ɔɣɣɣ eɣɣ ikɣ na Nyamel ec'agɣ a ec'araɣɣ a*. (Èkn 1 Timote 1.20 em a yeji.) [†] **5.5** *eke li k'ij gbɔɔ in e sos meɣɣ ab em*: odad na Gɣek em a wel ɔɔɔ ek'itɣɣ eɣɣ em dad ese: *ɔcr eɣɣ na elul Satan abu em, yec'eɣɣ ke sikpl a ek'anɣ in e sos em a úw*. [†] **5.7** *Pak*: lakpo feɣ Jwifel bi kok Pak ec'es gbɣɣɣ a Jerusalem, ɔkn el eci Eɣɣɣ ec'ɔkm ok a. Eɣɣ ese elele eke ow anɣ ol em ab af, -li b'ɔny el e mel akɣ akɣ a feɣ e futufutu eke lijru anɣ em a -l'ot es seɣɣ lɔbɣ a nimum eke -li b'anɣ es gbɣɣɣ ab em a. (ɔkm Ok 13.6-7). Es gbɣɣɣ a eci nuɣ ɔb em a, akɣ feɣ b'ibi licebli nyam ɔkn Eɣɣɣ eci mebl a eke wel oc udu masany, ke ow ɣɣ el ec'ey eɣɣ krekre a uwm a (ɔkm Ok 12.1-30; Ol ɔkn 16.3). Akɣ 8 em a, Pɔl am ɔm kɣɣɣ feɣ ów eke leɣɣni nyam nyam feɣ, li k'ir eb ese elele eke ow it tasi ab af, l'élú es gbɣɣɣ a e nyandɣ a ɔkm.

nawre ab. Si k'ijr futufutu eke wel kok lijru sig ab a ij, lijru ek'el ów enɔɔ lele erm suɔ ab ec'a.

9 Em e lel a eke m'ikɔ anym m'awɔ ɔny ab em,† mi nɔn eke k'ónymn mæcer agɔ a eke b'ij nfaci ab ab. 10 Gbəkɔ lel ab em a, mi dadm ɔny eke ki kpabr es wus ec'agɔ a fɛɔ e lís! Nawre, agɔ anɔ eke b'ij nfaci, b'erur os owi nɔnɔ, b'ɛju agɔ eb ob ij, ke b'igɔ sinyam yadɔ nuɔ. Blɛ ow el agɔ amua ana, ke wus na af k'ngbroɔn nimum nimum a! 11 Njaɔ, m'erur cɛ e mi ki dad ɔny eke k'ónymn mæcer agɔ a eke b'ij nin ek'el Krist em ec'agɔ lisijimɛl, ke b'ij nfaci, b'iy mil, b'igɔ sinyam yadɔ nuɔ oglog bi cak el lawlɛl a. Agɔ a eke b'ɛgɔ mar afɔn es oglog b'ɛju agɔ eb ob ij a, k'ùsr abu agɔ nɛnɛ ab, k'ijr ob bɔbɔ yeji!

12-13 Tasi em a, kɔ em ow it eke mi ki jej agɔ a ek'ubm Nyam nawre a e low m'ok ee? El ec'a, Nyam anake b'ow jej el owi ok a. ɔny, agɔ a ek'el ɔny ec'araɔn ec'agɔ a e low ki jejr okr. Nyam Lel dad nine: *Ógɔn ɛgɔ ɔny ec'araɔn a.*†

Krist em ec'agɔ lisijimɛl e dedeku ɔɔanin

6 1 Eke odad b'anɔ ɔny ɔfr em a, bla sosiem etɔ b'ocr low a im ɔɔn jej ok esel eke uwm Nyam any a jej ok, ow a eke k'oc imn agɔ a ek'el Nyam ec'a ogɔ ab ee? 2 ɔny, uwmn any eke agɔ a ek'el Nyam ec'a b'ow jej wus e low ok ee?† Etɔ eke b'ow jej wus e low okr, ke ów ekekey nɛnɛ anake k'ɔtumɔn jejmn okmn ab ee? 3 ɔny, uwmn any eke si b'ow si jej **afr** erm esel ec'ów s'ok ee? Sica ayaf si k'ɔtum si jej wus aɔa ec'ów s'okm ee? 4 Gbəkɔ, eke b'ónyn jej ok owi ów amua ec'a, b'imn otr jej ok esel eke ɔnym low kaka Nyamɛl ab a! 5 Etɔ na eke m'am dad a, ɔny ec'és. ɔny ec'araɔn aɔa, ɛgɔ nyamni yeji anm elm sɛwru eke k'ɔtu jej low eke b'anɔ agɔ lisijimɛl ɔfr ec'araɔn a ok ee? 6 Kɔ ow akpl tasi eke Krist em ec'ɛgɔ lisijim nyam k'ɔɔn lawl nyam dedeku jej ok esel ek'uwm Nyam any a ogɔ ee?

7 ɔny ec'a, ow akpl ek'uwr any eke ɔny ɔfr e dedeku ɔɔanin a el low ek'ɛlu ɔny wus! Bla sosiem etɔ k'ɛgɔmn enyembri yony e jej ok a nana ebmn ee? Bla sosiem k'ɛgɔmn eke ɔny lawlɛl ejec'a k'iy ob ek'el ɔny ec'a nana ee? 8 ɔny nana anake eel enyembri yony yony esel a, ɔny anake am iyr agɔ ejec'a mil a! Ke agɔ ejec'a, Krist em ec'ɔny lisijimɛl cɛ. 9 ɔny uwmn any eke enyembri yony yony esel k'ow ijm Nyam e **gbrengbi** usu a ec'aja ab ee? ɛgɔ k'ɛju ɔny! Agɔ a eke b'ij **nfaci**, b'igɔ sinyam yadɔ nuɔ,

† 5.9 Em e lel a eke m'ikɔ anym m'awɔ ɔny ab em: Pɔl ikɔ anym nɔn lel nyam awɔ Korent eyɔ gbuɔ etɔ l'ow ni nɔn na eke el krekre em Korent a. Kɔ krekre e lel a eke ni nɔn n'awɔ wel a, wel uwm yogɔ nuɔ nyam eke ow ey ab any. † 5.12-13 Ol ɔkn 17.7, Septant em ec'odad eke wel oc. † 6.2 b'ow jej wus e low ok: ɛkn Matie 19.28; 2 Timote 2.12; Es ɛkn 20.4.

igñ oglog yow eke b'ëju lawl mebi owi em, egñ a eke b'erum el lawlel egñ ab ese el ec'oyow af a lele egñ a eke b'agbr loññ ngbafre oto ab a, k'ow okm Nyam e gbrenjbi usu a. ¹⁰Eben nyam coco elu, agñ a eke b'erur os owi noñ, már egñu, agñ a eke bi cak el lawlel lele agñ a eke b'ëju agñ eb ob ij ab ab yeji, k'ow okm Nyam e gbrenjbi usu a! ¹¹Legñ sig em a, nene anake ony em ec'agñ beb anñ a. Gbeko ey e Nyam a yowoy ony e sikpl ab es, l'ayal ony eke k'ir eb in ab, n'onj ony eel nyim nyim in ec'any af. Eññ ów amua feñ, ey Es Kotoko Jesu Krist e nin em lele Abñ Lala ab ec'abusu em li kok.

Ññ Nyam anygbel ony e sos megl ab ab

¹²Ony em ec'agñ nyam nyam bi dad ese: «Feñ e kok ec'abusu eru'm es.» Nawre, gbeko em, m'am dad eke ow elm feñ akplm ey eci. Mi k'ow mi yeñm ob kaka feñ ow im m'elm in ec'adu. ¹³Bi dadr yeji esre: «Ob ij, lok eci n'anñ, etñ lok yeji anñ ob ij eci.» Nawre, gbeko legñ nyam, Nyam b'ow ññññ el a yony mum. Es Kotoko anake kok ey e sos megl a, etñ ey e sos megl a el in eci. Li kokm ow nfaci ijr eci. ¹⁴Nyam eke igbm Es Kotoko luw em a, b'ow oc in ec'abusu ab em, ey yeji igbm ey luw em.

¹⁵Ony uwmn any eke ony e sos a el Krist e sos ogog ogog ab ee? Ko m'otu eke mi k'oc Krist e sos ogog nyam m'okr af facyow ab ee? Njanñ, mi k'otum! ¹⁶Uwmn any eke egñ nyam eke okr af facyow ab a el sos megl nyam in ab ee? Tasi em a, Nyam Lel dad nine: *Ke -l'okr af -l'el sos megl nyam.* [†] ¹⁷Gbeko egñ yec'eke b'okr af Es Kotoko ab a, b'el nyam coco in ab abñ em.

¹⁸K'òcr ony e sos megl a k'ijmn **nfaci** ab. Sikpl ejeci feñ eke agñ otu eke ki kok a, elm sikpl eke wel bi kokm sos megl ab. Ko eke egñ nyam oc in e sos megl a am ijm nfaci ab, ow el low ñññ eke n'am kok l'obr in e sos megl a. ¹⁹Uwmn any eke ony e sos megl a el usu lala a ek'el Abñ Lala ec'eb ir usu ab ee? Abñ Lala na anñ ony em etñ l'el Nyam ec'ob ek'onj ony. Ow sosiem a, ony, elmn ony obi ony obi ec'ij. ²⁰Nyam ol ony an ligbel em eke k'eel ewi. Ow sosiem, òcr ony e sos megl a elul in ec'anygbel a owm.

Pól am dad ów a eke wel bibrmn mebi owi af a

7 ¹Sica, m'am m'ow mi dad ony ów a eke bibrmn'm ony e lel ab em a e low. [†] Ony bi dadr eke ow'n akpl eke egñ igñ in k'onym yow. ²Gbeko agñ eke b'ij **nfaci** a sosiem, ke igñ feñ ony in e yow, ke yow feñ ony in ec'igñ. ³Ke igñ feñ kók low yec'ek'el igñ ec'eke ki kók in e yow e lís a, ke yow feñ yeji kók in ec'igñ e lís ec'ek'it a, ⁴anñke yow k'otum ocm in e sos a kokrm low yec'eke l'erur a: in e sos a, in ec'igñ a eci. Eben nenymbri

[†] 6.16 Nuñ Òb 2.24. [†] 7.1 Korent e Nyamel a bibrmn ów beb lel nyam eke -li kokr -n'onjñ ermu nyahan oc im onj Pól ab em (1 Korent 16.17).

nyam, igɔ yeji k'ɔtum ocm in e sos a, kokrm low yec'eke l'erur a: in e sos a in e yɔw a eci. ⁵Ɛgɔ lawl k'ɔnyɔn sos es lawl e lís, ek'ow elm Nyam eke k'ɔnyɔn abusu ɔɔɔɔn eci cɛ. Eke b'ow kokr ɛben lɛgɔ tɛl eci yeji, ke ow ɛl nɛny af okr em ki kokr. Kɔ ow e jam a, ɛwal am erur usu nyam; ek'ow elm ɛben, k'ɔtumɔn ɔnyɔnmɔn sos es ij, ɛtɔ **Satan** ɔtu eke k'ɛbr ow em ɛju ɔny.

⁶Low na eke m'am dad a, elm ol eke m'am ɔɔ ɔny, kɔ low cɛ eke m'am ɛw es m'ɔɔ ɔny. ⁷M'am erur tasi eke agɔ a fɛɔ k'anɔ el ɔny ɛsɛ em af, gbɛkɔ Nyam b'ɔɔ ɛy em ec'ɛgɔni nyam nyam fɛɔ bibm nyam eke k'el in ɔny cɛ eci.

⁸Gbɛkɔ agɔ a ek'anɔ el ɔny a lele ɛɔnyɔw ab ab, m'am dad ɔny m'ɛsɛ: eke b'anɔn ɛsɛ em af, ow el low nimamn ɔny eci. ⁹Gbɛkɔ eke k'ɔtumɔn ɔnyɔnmɔn sos es a, ɛbirir! Ow akpl eke k'ɛbirir, ow a eke k'anɔn low ám aw ɔny ijr ɔny gbɛ a.

¹⁰⁻¹¹Agɔ a eke ɛbirir a, m'am dad eke k'anɔn usu nyam, ɛs'elɛl eke Ɛs Kɔtɔkɔ in obi dad ab af. Igɔ itm eke k'ogɔ in e yɔw a, ɛtɔ yɔw itm eke k'ɛlu in ec'igɔ ab es. Eke l'ɛlu in ec'igɔ ab es a, ke n'ánɔ in ɔny oglog ke l'ɛgɔ l'ɛb l'okr em ow ab.

¹²Agɔ a eke ɛbirir ke el e yɔw a oglog igɔ a ubm Nyam nawrɛ a, m'ɔny ów eke el yeji mi k'ɔm el, ɛtɔ na ec'a, ow elm Ɛs Kɔtɔkɔ dadm, kɔ em m'am dad. Eke Krist em ec'ɛgɔ lisijim nyam ɔny yɔw eke ubm Nyam nawrɛ, ɛtɔ ow erur eke ow k'ir ɛb in ab a, ow itm eke li k'ogɔ ow, ek'ow elm nawrɛ ub lis a sosiɛm. ¹³Ɛben nɛnyɛmbri nyam, eke nawrɛ ub lis nyam ɔny igɔ ek'ubm Nyam nawrɛ, ɛtɔ ow erur eke ow k'ir ɛb in ab a, ow itm eke li k'ngbɔɔ ow ab, ek'ow elm nawrɛ ub ɛs a sosiɛm. ¹⁴Tasi em a, yɔw ɛc na ek'elm nawrɛ ub ɛs a titm Nyam nɔnɔ, in e yɔw a eke l'ɛbi a sosiɛm. Ɛben nyam coco, igɔ ɛy a ek'elm nawrɛ ub lis a yeji titm Nyam nɔnɔ, in ec'igɔ a eke l'ɛbi a sosiɛm. Blɛl ow elm nɛnɛ ana, ɔny ec'ɛy a blɛl anɔ ɛsɛ ɛy ek'itm eke Nyam k'ɛgɔ eb af, kɔ nawrɛ em a, -l'ɛbm eke Nyam k'ɛgɔ eb el. ¹⁵Gbɛkɔ, ek'el em ec'ɛgɔ nyam ek'ubm Nyam nawrɛ a am erur eke k'im a, l'ɔtu eke li k'im. Eke ow ɛcr nɛnɛ a, ɛgɔ lisijim a oglog ɛgɔ lisijɔw a ɔnym low kaka ɛgɔ yec'ab ab ij. Úwr any cɛ eke Nyam, in ec'a erm es ɛy ec'ɛb ir em l'ɛsɔ ɔny. ¹⁶Kɔ igɔ ɛy, ɔtu eke k'uw any eke b'ow sɔg ɔ ec'igɔ ab ee? Ɛtɔ kɔ yɔw ɛc, ɔtu eke k'uw any eke ɔ yeji b'ow sɔg ɔ e yɔw ab ee?

Nyam ec'ɛsɔ a ítɔnm ɔny ec'elɛl eke anɔn a

¹⁷Lɛgɔ a eke Nyam ɛsɔ ɔny a, ɔny ec'elɛl a eke Ɛs Kɔtɔkɔ ɛwr ɔny anɔn ab em, am iir ɛb. Sica, eke ow elm mɛbi e low na eke mi dad a, ow it ek'ɛgɔ fɛɔ k'ir ɛb elɛl eke n'anɔn ab em. Ol na anake m'am ɛw es Sinyamel a fɛɔ em a. ¹⁸Lɛgɔ a eke Nyam ɛsɔɔ ɔny a, ke **ubr** likr es ɔ ee? Ek'ow el ɛben, ànɔ elɛl a ek'anɔn a! Eke l'ɛsɔɔ ɔny a, ke k'ubrm likr

es ee? Ek'ow el ɛben, k'im catŋ k'ubr es! ¹⁹Ke wɛl úbr likr es oglog ke wɛl k'úbrm es, elm low a eke el low tasi a. Low tasi a eke wɛl ki kok a el Nyam e low a eke dad a ec'elum a. ²⁰Ke ɛgŋ fɛŋ áŋŋ in ec'elɛl a eke n'anŋŋ ke Nyam ɛsŋ'n a. ²¹Eke Nyam ɛsŋ'ŋ a, kɔ adu el ee? Eke ow el adu el ke k'èbr ow e low ɛrm mij! Kɔ ek'otu ek'el lewi, ke él kpɛkɛŋ. ²²Tasi ɛm a, ɛgŋ nyam ek'el adu ke ɛs Kɔtɔkɔ ɛsŋ a, el lewi ɛtŋ el ɛs Kɔtɔkɔ eci. ɛben nyam coco, ɛgŋ nyam ek'el lewi ke ɛs Kɔtɔkɔ ɛsŋ a, el Krist ec'adu. ²³An ligbɛl Nyam ɛnm ɔŋ ɔny eel ewi. Ow sosiɛm, k'èl ɛgŋ ɛjeci e madu. ²⁴Agŋ lisijimɛl, ke ɛgŋ fɛŋ áŋŋ in ec'elɛl a eke n'anŋŋ ke Nyam ɛsŋ'n a.

Agŋ a eke k'ɛbirm a e lís owi

²⁵Ibrmn ɛm ec'elɛl eke m'am ɛkan ededyɔw oto eke ɛbim ɛgŋ a e lís owi. M'ɛŋnm ol kaka anm ɛs Kɔtɔkɔ ogŋ owm low na eci. Gbɛkɔ m'am dad ɔny ɛm ec'elɛl eke m'am ɛkan low a. ɛs Kɔtɔkɔ eci ɔŋŋ ikŋ a ek'ony ɛm e lís a sosiɛm, ɔtur eke k'ɔnyŋ ɔnm ɛm ɛm.

²⁶Kin yec'eke m'am tutr a: lɛgŋ na ɛm e ses babur a sosiɛm, ek'agŋ ɛbirm, ow akpl ɛben. ɛɛ, ow akpl ek'ɛgŋ fɛŋ k'anŋ ɛsɛ elɛl eke n'anŋŋ ab af. ²⁷Kɔ ɛbi ɔw ee? Ek'ɛbi ɔw ke k'ól in ec'ɛs elu ij. ɛbim ɔw ee? Ek'ɛbim ɔw ke k'ól e k'ɛbi ij. ²⁸Gbɛkɔ, eke am ɛbi ɔw, ow elm sikpl kokm. ɛtŋ eke dedyɔwli nyam ɛbi igŋ, in yɛji ow elm sikpl li kokm. Gbɛkɔ agŋ a eke ɛbirir a b'ow ij gbɛ nɔkɔ el e sɛgŋ fɛŋ ec'ɛb ir ab ɛm, ɛtŋ ɛm, m'erur eke low nɛnɛ k'ɛŋnm ɔny.

²⁹Sica agŋ lisijimɛl, m'am dad ɔny eke ɛs Kɔtɔkɔ e mowrer e sɛgŋ a ɔfum ij. Caca ɛm ec'agŋ ek'ɛbi ɔwɔw a, kók ɛsɛ wɛ'n ɛbim af. ³⁰ɛl a ek'am ikŋ ɔŋŋ a, kók ɛsɛ wɛ'n ikŋŋ ij af. ɛl a ek'anŋ sos ɛm iŋŋ ɛm a, kók ɛsɛ ow'n iŋnm wɛl af. Ke ɛl a ek'am ol mob a, kók ɛs'ɛben mob a eke wɛ'n ol a in elm wɛl ec'af. ³¹ɛl a eke am ɛŋŋ ob ij wus ec'ɛb ir na ɛm a, kók ɛs'ɛben wɛ'n ɛŋnm in ijm af. ɛɛ, wus na ec'ów a ec'elɛl eke anŋŋ yɛfɛnyna a, k'ow anm ɛben sɛgŋ fɛŋ.

³²M'am erur eke k'ɔnyŋm ɛrm mij kaka. ɛgŋ nyam eke ɛbim ɔw a, b'ɛbr ɛs Kɔtɔkɔ ec'ów ɛrm mij nɔkɔ, kok elɛl eke in owi k'awr ow. ³³Kɔ ɛgŋ nyam eke ɛbi ɔw a, b'ɛbr wus ec'ów ec'erm mij nɔkɔ, kók elɛl eke in owi k'awr in e ɔw a, ³⁴ɛtŋ ɛben a, ów yony a ec'araŋŋ li bi ɛɛ. ɛben nyam coco, ɔw nyam oglog dedyɔwli nyam eke ɛbim igŋ a, b'ɛbr ɛs Kɔtɔkɔ ec'ów ɛrm mij nɔkɔ. -Li b'erur eke -li k'el ow eci nimum nimum, -l'oc el ec'ɛgŋ el a pupukpaŋ -n'ɔŋ ow. Kɔ ɔw nyam ek'ɛbi igŋ a, b'ɛbr wus ec'ów ɛrm mij nɔkɔ, kók elɛl eke in owi k'awr in ec'igŋ a.

³⁵M'am dad low na ɔny e nimamn eci, kɔ ow elm gbɛ eke mi k'ɔŋ ɔny ijr eci. M'am erur eke ki ɔsumn yec'eke akpl a ocr, ow ɔŋ ke úcur ɛs Kɔtɔkɔ ɔnyŋ es, ɛel in ɔny coco eci.

Ededu a eke b'ɛgŋ eb eke k'ɛbim ɔw a

³⁶Sica, eke igŋ nyam ek'ɛsu ɔw a, ow ec'erur a am afŋŋ in es, ɛtŋ n'am uru eke li ki kok low ɔbr ow e lís eke -li k'anm ow yony a, ow akpl eke

igɔ a ki kok low e n'am ekn ek'el low tasi a. -L'ɔtu eke -li k'ɛbirir -l'ok es. Eke -l'ɛbirir a, ke na elm sikpl eke -li kokr. ³⁷Gbɛkɔ l'ɔtu eke li dad n'ɔɔ in ec'erm a eke li k'ow l'ɛbim in e dedyɔw a, l'ɛruam ow ab yeji. Eke li dad tasi n'ɔɔ in ec'erm a, ek'ow elm atrm em etɔ l'ɔtu eke li k'ɔnyn sos es ow ec'erur a eke b'aw'r afɔɔ es a e lís, eke l'ɛbim ow ke ow akpl ɛben. ³⁸Ow sosisem, ɛɔɔ a ek'ɛbi in e dedyɔw a kok low mamn, gbɛkɔ in a ek'ɛɔɔm eke k'ɛbi in e dedyɔw a kok ow akpl ɔɔɔ.

Ɛɔɔɔw e lís owi

³⁹Igɔ ɛy fɛɔ b'ann in ec'igɔ ab sɛɔɔ a nimum eke n'ann owr a. Eke in ec'igɔ a b'uw a, n'ɔɔny abusu eke li k'ɛbi igɔ eke l'erur a, gbɛ ke l'él igɔ ek'ɔny ɔmn Ɛs Kɔtɔkɔ em ɔɔ. ⁴⁰Gbɛkɔ em em ec'a, m'am ekn eke li b'ow n'ann ehe em eke n'ann ɛɛ eke n'ann ab af. Ɛɔɔ m'ɔny tutr eke Nyam ec'Abɔ a ann'm em.

Segb waw eke wɛl bi kok ɔɔ sinyam yadɔ

8 ¹Sica ɔny e lel ek'awɔɔn'm ab em, ibrmn'm eke wɛl ɔtu ek'ij mindey eke wɛl bi kokr egb waw ɔɔ sinyam yadɔ a. Ow a eke am dadr a, low nawrɛ: «Ɛy fɛɔ s'ɔny low na ec'any uw tasi.»[†] Gbɛkɔ low any uw na b'ɔɔ ɛɔɔ ɛw sos. Kɔ erur b'ɔɔ Nyam ec'agɔ a agb ɔmn em. ²Ek'ɛɔɔ nyam am ɔny tutr eke in uw low nyam any, ke li k'uwm elɛl eke wɛl b'uwr low any a. ³Gbɛkɔ ek'ɛɔɔ nyam b'erur Nyam, ɛɔɔ a, in yeji Nyam b'uw'r any.

⁴Low a ek'ibrmn'm a el: «Kɔ wɛl ɔtu eke k'ij ndey eke wɛl wawr egb ɔɔ sinyam yadɔ ab ee?» Ɛy s'uw any tasi eke Nyam nyam ɔɔ ann, etɔ sinyam yadɔ a elm low kaka. ⁵Nawrɛ, agɔ beb bi dad eke sinyam in ann afr lele wus aɔa ab. El ec'a, sinyam a ɔɔɔ gbɛl etɔ -li b'oc wɛl ɛɛ Ɛs Kɔtɔkɔ af. ⁶Gbɛkɔ ɛy ec'a, s'uw any eke Nyam nyam coco ɔɔ ann, ek'el ɛy Ɛs. In anake li kok ob ob fɛɔ a, etɔ in eci anake s'ann owr a. Ɛs Kɔtɔkɔ yeji, nyam ɔɔ ann, in l'él Jesu Krist. In e sabu em li kok ob ob fɛɔ etɔ ɛy yeji, in ec'abu ab em s'ann owr.

⁷Gbɛkɔ ow elm ɔmn ɛɛl a fɛɔ uwm low nawrɛ na any! Legɔ sig em a, agɔ beb sinyam yadɔ e nuɔ igɔ a ɛcm ab. Ow ɔɔ caca em a, eke -li b'ij ndey eke wɛl kokr egb waw a, ke -n'am ɔny tutr eke ndey a, sinyam nawrɛ tasi wɛl oc kokr egb waw ɔɔ. Ɛɔɔ eke -l'eel fuɛfuɛ ɔmn em a, -li bi tutr eke ndey a b'ɔɔ -l'él agɔ ek'aylm Nyam ec'any af. ⁸Ke ow elm ob ij k'ow ɔɔ ɛy si titam Nyam. Eke s'ijm yeji, s'irmnm ob kaka, etɔ eke s'ij yeji, si k'ow s'ɛɔɔm ob kaka.

⁹Abusu ɛru ɔny es low fɛɔ ek'erurir e kok eci. Gbɛkɔ ɛwr erm, abusu na ek'ɛru ɔny es a itm eke k'ɔny agɔ a ek'ɛw fuɛfuɛ ɔmn em a ok wus!

[†] 8.1 Ɛy fɛɔ s'ɔny low na ec'any uw tasi: eke agɔ e b'igɔ sinyam yadɔ nuɔ a b'oc ndey ow kok egb waw a, wɛl b'oc ndey a ɔɔ egb waw ɛɛl a, oglog wɛl b'iny ob kok es gbɛgl sinyam a e nuɔ igɔ usu a.

¹⁰Tasi em a, η ek'ony "low any uw" a, eke egñ nyam ek'ew fuëfue omn em a ek'n'η ek'anñ sinyam yadñ e nuñ igñ usu am ij ob, kɔ ow k'ow atrm'n sos es eke li k'ij ndey eke wël kokr egb waw ɔñ sinyam yadñ ab ee? ¹¹η e low any uw a sosiem, esñ jim a eke ew fuëfue omn em a, b'ow ey wus, in eke Krist uw in sosiem a! ¹²Eke bi kokr sikpl erñ na ɔbar ɔny lisijimel, ðññ el ec'omn fuëfue a abur es, ke Krist anake am kokr sikpl ɔbar a. ¹³Na sosiem anake ob nyam eke mi b'ow mij, ke b'ow ɔny em lisijim nyam elu sikpl em a sosiem, mi k'ow m'ijm ndey ij, yec'etñ ke mi k'elum'n wus a.

Pɔl ɔwr in ec'erm es eke l'el ec'abusu eke n'ony a

9 ¹Em yeji, abusu eru'm es eke mi ki kok low eke m'erur. Kɔ m'elm erm es ee? Kɔ m'eknm ey Es Kɔtɔkɔ Jesu ee? Kɔ elmn Es Kɔtɔkɔ e juma eke m'am kok a ec'ey ek'osu ee? ²Eke agñ beb ec'a m'elm erm es yeji, ɔny ec'a gbɛ, m'el. Tasi em a, ɔny anake eel em e juma eke m'uw kok Es Kɔtɔkɔ ec'a, ec'ey eke ɔsu a.

³Kin odad eke m'am dad agñ a eke am ok'm ów af a: ⁴Kɔ ey s'onym abusu eke si k'ehñ ob ij lele mar ab ey e juma a ec'ee? ⁵Kɔ ey s'onym abusu eke si k'ebirir nawrɛ ub lís nyam ab ee? Erm esel beb a, Es Kɔtɔkɔ lisijimel a lele Pier ab kok ebɛn! ⁶Kɔ em lele Barnabas ab cɛ anake ow it eke si ki kok juma ejeci gbuñ ke s'ehñ ob s'ij ab ee? ⁷Eke wël b'eshñ egñ angase a, egñ a am sɔgm labm kokm angase e juma. Eke wël b'ewl likñni a, wël b'ij in ec'ey a. Etñ eke wël b'osu mɛbob a, wël b'egñ el e meny mij a.

⁸Kɔ ów amua eke m'am dad a, agñ ec'eb ir em cɛ ow anñ ee? Kɔ Mois ec'ol a am dadm low nyam coco ab ee? ⁹Tasi em a, Mois ec'ol ab em wël nɔn: *K'ow ocmn meb ɔnynmn id eke wël ucu meb am kikh may es a neny es.*[†] Am tutar eke Nyam, sed ec'ermij n'am ebr ee? ¹⁰Oglog ey e low n'am tutr sodad na em ee? Nawrɛ em a, ey sosiem wël nɔn sodad amua. Egñ eke b'ewl egb a, b'omn egb ey eke li k'ehñ l'ub. Etñ in a eke egb ub e lɛgñ a, bi kok juma a yeji b'omn egb ey a eke k'ebm'n a. ¹¹Ese agñ eke b'ewl egb af, s'ewl Abñ Lala ec'ów amamn a ek'anñ afr ow a ɔny em. Eke s'am ub ɔny e wus af aña e mob a ek'onyn a e tɛl, ke ow eny nɔnɔ gbɛl ee? ¹²Eke agñ beb ɔny abusu kok ebɛn ɔny af, ke ey tasi anake s'ony abusu na s'akm el a! Gbɛkɔ ey s'egñm s'elum abusu na e s'ony a e low ɔkm. Kɔ s'egñ nana low fɛñ s'eb, Krist ec'Amani Mamn a e wus eke k'eym eci. ¹³ɔny, uwr any ek'agñ a e bi kok juma Nyamel gbɛl ab em a, b'ehñ el ec'ob ij, mob a eke wël b'is Nyamel gbɛl ab em a.[†] Ke el a eke bi kok segb waw a, b'ehñ ow eke k'ebm el a segb waw a eke -li bi kok ow e low ab em. ¹⁴Ebɛn nenyembri nyam, Es Kɔtɔkɔ ɔñ abusu eke agñ ek'am ɔb Amani Mamn a, k'ehñ el ec'ob ij juma na eke -n'am kok ab em.

¹⁵Gbɛkɔ em, abusu na eke m'ony a, m'ibram ow e low kaka, etñ eke mi nɔn ow e low aña, ke ow elm ow ec'ibrm eci. Njanñ, m'átm m'ibram em

[†] 9.9 Ol Dkn 25.4; 1 Timote 5.18. [†] 9.13 Aña, Pɔl am dad Jerusalem e Nyamel gbɛl a eke egb waw usu anñ em a ec'odad.

ec'abusu na e m'ɔny a, etɗ ow b'ok'm ntotɗ. Mi b'ow m'erur e mi k'uw, ow a eke mi ki yeb eɗɗ ɔny em eci ntotɗ na oc es a. ¹⁶Ow elm ów m'erurm eke mi k'opr Amani Mamn a eke m'am ɔb a sosisem. Tasi em a, ow el low ek'it eke mi ki kok. Gbre él em eci eke m'ɔbm Amani Mamn a e kokoba! ¹⁷Blel ow el em obi mi sɔsum juma na m'oc m'am kok, m'ɔny ow e labm sɔg. Kɔ ek'ow el juma ek'it eke mi ki kok a, m'am kok yec'a ce ek'it a. ¹⁸Etɗ em e labm sɔg el bogɗ ec'ee? Em e labm sɔg a el ke m'ɔb Amani Mamn a ɔfr em, ke mi k'úsm em ec'abusu ec'ów ek'anɗ em a e low jam.

¹⁹Em, m'elm eɗɗ kaka ec'adu; gbeko m'erur eke mi k'el aɗɗ feɗ ec'adu, yec'etɗ ke m'éb aɗɗ ɓɓel m'ɔny Krist. ²⁰Eke m'anɗ Jwifel ab, m'am ir eb ese Jwif af, el ec'eb sosisem eci. Ow elm ke m'anɗ el ec'ol a ec'es ew em, kɔ eke m'anɗ el ab, mi b'elum ol a yec'etɗ ke m'éb aɗɗ a eke b'elum ol a. ²¹Gbeko eke mi b'anɗ el a eke uwm Mois ec'ol ab any ab ab a, m'am ir eb ese em anm ol ec'es ew em af, aɗɗ a ek'uwm ol ab any a ec'eb eci. Gbeko ow elm ke mi k'élum Nyam ec'ol a, aɗɗke mi b'elum Krist ec'ol a. ²²Eke m'anɗ ɔmn fuefue esel ab,† m'am ir eb ese em yeji ɔmn fuefue em ɔny af, el ec'eb sosisem eci. Mi bi kok feɗ a eke m'ɔtu eke mi ki kok a, yec'etɗ ke saan aɗɗ nyam nyam éɗɗ sel. ²³Etɗ ów amua feɗ, Amani Mamn a sosisem ce mi bi kok, yec'etɗ ke em yeji m'anɗ in e bibm a e low em.

Es uru esel e sos bebɓ

²⁴Uwr any eke es uru usu, ow el es uru esel a feɗ b'uru es, gbeko eɗɗ nyam ce b'eyɗ ow e nin awr ob a. Ow sosisem, ùrur es nin awr ob a ec'eyɗ eci! ²⁵Es uru esel feɗ, sos bebɓ em a, bi dedɗɗ el sosi ów ɓɓel e kok. -Li b'ɔnyɗ el sosi milɓlu nin awr ob nyam eke íbɓm sosisem eci. Kɔ ey, s'am atr sos es eke si k'eyɗ nin awr ob nyam eke b'ow anɗ seɗɗ feɗ. ²⁶Na sosisem, em, m'am uru es, kɔ ow elm mareɓ mareɓ. M'anɗ ese mum ogɗ es af, kɔ mi wówlm kukuta mareɓ mareɓ. ²⁷Em, m'am ɔnyɗ em e sos a milɓlu, m'akm'n es ɓɓel, yec'etɗ ke mi k'ɔbm Amani Mamn eci kokoba m'okm aɗɗ, ke em wel k'ébm im.

K'igɗɗ sinyam yadɗ nuɗ

10 ¹Aɗɗ lisijimel, m'erur eke mi k'ɔkn ɔny low yec'a eke eɗɗ ey lagɗel Mois e legɗ em a. Jru a ek'anɗ afr ow a nyimn el,† etɗ -l'ubr okij ebl a, ²etɗ ow anɗ ese mij nuɗ eke wel ok el af, Mois e jam us eci. ³⁻⁴El feɗ -l'ij ob nyam a etɗ -l'éɗɗ mar nyam a ek'anɗ Nyam em ow a. Tasi em a, lob a ek'anɗ Nyam em ow am us el jam ab em -l'éɗɗ mij el feɗ,†

† 9.22 ɔmn fuefue esel ab: bebɓm Rom 14 lele ow ec'akr otar ab ab. † 10.1 Jru: aɗɗ ow am ɔkn ey ɔkm Ok e lel ab em e jru a ek'ey am nyimn Israel eyɗ, ke anɗ ese mreɗɓ ek'am iwr uyu im afr ab af e low. Èkn ɔkm Ok 13.21-22; 14.22-29. † 10.4 lob a ek'anɗ Nyam em ow am us el jam ab em -l'éɗɗ mij el feɗ: aɗɗ Pɔl am ebr Jwifel e low yegm esel esig a e low e dad ab em. Low yegm ab em -li dad eke lob a b'awl Israel eyɗ usu feɗ loj ab em. Lob na wel b'awl in e low a Awl 20.8-11 em. Èkn ɔkm Ok 16.4-35; Ol ɔkn 8.3 em yeji.

etñ lob a, in anake l'el Krist a. ⁵Gbeko eben yeji, el em ec'agn nono kokm Nyam ec'erur, etñ ow sosiem -l'uw loj ab em.[†]

⁶Ów amua feñ ey eke k'el sowl ey eci, yec'etñ ke si kí kokm ów enñ eke b'aw ey a ese ey lagñel ec'ab af.[†] ⁷K'igññ sinyam yadñ nuñ, ese elel ek'el em ec'agn beb kok ab af. Kin yec'eke Nyam Lel dad: *Dedeku a nimum sig es ob ij lele mar egn ab eci. Etñ ow e jam a, -l'igb el feñ -n'am gbegbl es.*[†] ⁸Si k'ócr ey e sos a si kí kokr **nfaci** ij owi, ese elel ek'el em ec'agn beb kok, ke agñ fandí likñ lele nyahan ab uw legñ nyam coco ab af. ⁹Si k'ébmn Krist,[†] ese elel ek'el em ec'agn beb kok, ke morññ gúgn el -l'uwr ab af. ¹⁰Ow ec'uwr em a, m'am dad m'ese: si k'ényñ abr, ese elel ek'el em ec'agn beb kok, ke **af** erm es a ek'ism luw ab a, ibi el ab af.

¹¹Ów amua enñ ey lagñel, yec'etñ ke ow él sowl ey eci. Wel non ew es ey ec'ewar eci, ey eke s'anñ segn es abal el em a. ¹²Ow sosiem, egn yeci ek'am tutr eke n'inym es kikri a, éw erm ke li k'éym wus. ¹³Ebm ekn a feñ eke obar a el ow a eke b'enñ agñ feñ a. Nyam el cecé etñ li k'ow li yebm eke wel k'ebm ony tonñ ow afñ ony e lec ab es. Eke ebm ekn b'ow owr ony a, Nyam b'ow ony lec inymn es kikri etñ li b'ow n'onñ ony sos dogññ ec'abusu.

Es Kótoko ec'ob ij a écm sinyam yadñ e ses gbegbl ab ab

¹⁴Ow sosiem a, erur em ec'agn lawlel, àrur sinyam yadñ e nuñ ign owi egbr es! ¹⁵M'am dad ony odad ese nuñ em es ok esel af. Ony obi yeji onyn odad eke m'am dad a igbal ogñ ekan. ¹⁶Ob ij lala ab em, eke si b'onñ Nyam bia mij kpok a e si b'egñ a ec'a, ke ow elm af s'okrm Krist eci mebl ab ab a ee? Kó futufutu a eke si bi cec s'onñanin ob ij em a, onym okrm ey af Krist e sos megl ab ab ee? ¹⁷Futufutu a, nyam coco. Etñ ey feñ s'okr af s'el sos megl nyam coco, anke futufutu nyam coco a ey feñ si b'ij.

¹⁸Lèer Israel eyñ: el a eke b'ij mindey eke wel bi wawr egb anñ **egb** waw usu a, okr af Nyam ab. ¹⁹Nene a, bla lowi m'am erur eke mi ki dad ee? Kó mindey eke wel bi wawr egb onñ sinyam yadñ a lele sinyam yadñ a el obi ab a el low tasi ee? ²⁰Njan! M'erur ce eke mi ki dad eke segb waw amua, abñ enñ a wel bi kok onñ, kó ow elm ey e Nyam a. Etñ m'erurm eke k'okar af **abñ** enñ ab ab. ²¹K'otumn am egnñ Es Kótoko e mij kpok a, ke ám egnñ abñ enñ e mij kpok a yeji. K'otumn am ijr Es Kótoko ec'ob ij lala a, ke ám ijr abñ enñ ec'ob a yeji.[†] ²²Kó Es Kótoko s'am erur eke si k'onñ nyamneyr ony ee? Kó s'onñ lec s'akm'n ee?

Kòkr feñ Nyam ec'anygbel a eci

²³Ony em ec'agn beb bi dad ese: «Feñ e kok ec'abusu eru es.» Nawre, gbeko em, m'am dad eke ow elm feñ akplm ey eci. «Feñ e kok ec'abusu

† 10.5 Awl 14.16,23, 29-30. † 10.6 Awl 11.4,34. † 10.7 Èkn Okm Ok 32.6. † 10.9 Krist: 1 Korent e silel esig beb em wel b'enñ Es Kótoko, Krist ec'usu a. † 10.21 Nyam any uwm esel a bi waw egb onñ el e sinyam yadñ a ba ow b'uwr a, ow ecm el ab eke -li b'ij ob usu nyam el feñ. Ob ij a el el e nyàm a e sos usr ec'ob ij.

eru es.» Nawre, kɔ ow elm feŋ ɔɔm Nyamel agbm ɔmn em. ²⁴ Eɣŋ kaka k'ɔl in obi ɔe e low mamn es, kɔ ke l'ɔl agŋ ejec'a nana ec'es.

²⁵ Ndey feŋ eke wel b'ɔl ij an ejem a, ijr erm es ey em, ke ów awl kaka k'ánm em. ²⁶ *Tasi em a, ob a feŋ Es Kɔɔkɔ eci: wus lele ob feŋ ek'anŋ'n em ab ab.* †

²⁷ Kin low ebmn nyam: eke Nyam any uwm es nyam esŋ ɔny ob ij em etŋ eɣŋ ebr imm a, ow akpl eke k'ijr ob a eke wel ɔŋ ɔny a erm es ey em, ke ów awl k'ánm em. ²⁸ Gbekɔ eke eɣŋ nyam dad ɔny nine: «Ndey a ek'am ijr a sinyam yadŋ ec'egb waw,» ow akpl eke k'íjmn eɣŋ a e dad ɔny odad a e sos keskes eke ow k'ewm lele in ec'eled eke li b'ekan ów ab ab sosiem. ²⁹ Eke batŋ feŋ akpl ɔny eci yeji, ow ɔtu eke k'ákplm eɣŋ a eci. Sica bla sosiem eɣŋ ki yeɔ eɣŋ ejeci, in ec'eled eke li b'ekan ów ab em, jɛj in ec'abusu a ek'eru'r es a e low ok ee? ³⁰ Eke l'ɔtu eke li k'ɔŋ Nyam bia ob a eke n'am ij a eci, bla sosiem wel ki cacak'r ob ij a sosiem ee? ³¹ Ow ɔe eke mi ki dad a: eke am ijr ob, am eɣŋ mar etŋ am kokr low feŋ yeji, kòkr feŋ Nyam ec'anygbel a eci. ³² K'èlul eɣŋ kaka wus ɔny ec'eled eke bi kokr ab em: ke ow el Jwifel, ke ow el agŋ ek'elm Jwifel, ke ow el Nyamel; k'èlul eɣŋ kaka wus. ³³ Kòkr ese em af! Mi bi kok eke em e low kok feŋ em, em e low k'akpl agŋ a feŋ sos em. M'ól m em obi e low mamn es, kɔ agŋ feŋ e low mamn mi b'ɔl es yec'etŋ ke el feŋ -n'eŋŋ sel.

Eɣŋ lel ɔɔw ab ec'eled eke k'anŋŋ ek'agŋ b'as luku Nyam nuŋ igŋ ec'a

11 ¹ Wèwrmn'm ów, ese lele eke m'am wewrm Krist ów ab af. ² M'am aw ɔny eke seŋŋ feŋ b'ɔkan em e low, ke b'ɔsur em e low yeɣm a ese lele eke m'ɔŋŋ ɔny ab af. ³ Gbekɔ kin low e m'am erur eke k'irir senyn senyn: igŋ feŋ ec'es ew es el Krist, ɔw feŋ ec'es ew es el igŋ, etŋ Krist ec'es ew es a el Nyam. ⁴ Eke igŋ nyam bubur nuŋ es am ŋɔŋŋ Nyam oglog am dad odad eke Nyam ɔŋ'n a, l'eluam Krist ek'el in ec'es ew a. † ⁵ Sica eke ɔw nyam buburm nuŋ es in e Nyam ŋɔŋŋ em oglog odad eke Nyam ɔŋ'n a e dad em a, l'eluam in ec'es ew es a ek'el in ec'igŋ a. Ow anŋ ese eɔen nuŋ kprokpro ɔe ow'n er af. † ⁶ Eke ɔw nyam erurm eke ki bubur nuŋ es, l'éɣŋ l'eb l'er nuŋ kprokpro ɔe ɔŋŋ! Gbekɔ ow el és owi ɔw nyam eke bubr sin es oglog er nuŋ kprokpro a eci; ow sosiem li búbur nuŋ es ɔe ɔŋŋ! ⁷ Igŋ ec'a ow ibram eke li ki bubur nuŋ es eke l'el Nyam ec'es otarir lel ow ec'anygbel ab a sosiem. Kɔ ɔw, in igŋ ec'anygbel l'el. † ⁸ Tasi em a, ow elm ɔw em Nyam kokm igŋ, kɔ igŋ em li kok ɔw. ⁹ Etŋ Nyam kokm igŋ ɔw sosiem eci, kɔ ɔw li kok igŋ sosiem eci. † ¹⁰ Low na sosiem lele **afr**

† 10.26 Selu 24.1. † 11.4 es ew es: Grek em a, nuŋ lele es ew es ab odad ebl nyam coco.

† 11.5 nuŋ kprokpro: legŋ ab em, wel ekn ɔw e sin nuŋ a ese in e sakpl ob iy af (èkn akr 15 em a). Eke ɔw nyam bubr in e sin ab es oglog er nuŋ kprokpro anŋ ese igŋ af a, ow el és owi. † 11.7 Nuŋ ɔb 1.26-27. † 11.9 Nuŋ ɔb 2.18-23.

erm esel eke bi ler ɔny e Nyam nuŋ igŋ ab ab sosiem, ow it eke ɔw k'ɛw meny ewr nyam nuŋ af yegm eke n'ɔny abusu Nyam ŋɔŋɔ eci. ¹¹Gbekɔ Es Kɔtɔkɔ ec'any af a, ɔw anŋ igŋ eci etŋ igŋ yeji anŋ ɔw eci, ¹²anke ek'ow el igŋ em Nyam ɛcr kok ɔw, ke ɔw em anake igŋ b'ɛcr wɛl ew'r a; ów a feŋ Nyam ogŋ ow b'anŋ ow.

¹³ɔny obi em yeji, ɔnyŋ igbal ogŋ ekan: eke ɔw nyam am ŋɔŋɔ Nyam etŋ li buburm nuŋ es ke ow akpl gbɛ ee? ¹⁴Eke igŋ nyam ɔfur sin nuŋ, ow el és owi! Wus ec'ów a bɔbɔ yeji am yegm eke ow el és owi. ¹⁵Gbekɔ ɔw ec'a eke sin ɔfu'r nuŋ, ke anygbɛŋ ana! Tasi em a, ɔw sin b'ɔfu nuŋ yec'etŋ ke ow él in e nuŋ es bubur ob. ¹⁶Etŋ ek'ɛgŋ nyam erur eke k'atar ów es low na af a, l'úw any eke ey e Sinyamel a feŋ em ow ɛcam ey ab eke ɔw nyam kí buburm nuŋ es ke ŋɔŋɔ Nyam.

Es Kɔtɔkɔ ec'ob ij lala a

¹⁷Eke ow el ɔny e siluku as a ec'ów m'am dad a, low nyam anŋ eke ow sosiem mi k'ɔtum m'awm ɔny. Tasi em a, ɔny e siluku as a bi kok ɔny low ŋuŋ akm low mamn. ¹⁸Eke b'asr luku usu nyam a, b'inymn es eb eb a eke bubar em a.† M'iri ow e low wɛl ɛsɛ em, etŋ m'ɔny ɔmn eke low nawrɛ tɛl anŋ em. ¹⁹Tasi em a, em bubr ɔtu eke k'anŋ ɔny em, yec'etŋ ke wɛl ɔtu ɛkn kpata agŋ a eke el cɛcɛ tasi ɔny ec'araŋn a. ²⁰Eke b'asr luku usu nyam a, ow elm Es Kɔtɔkɔ ec'ob ij lala a íjmn. ²¹ɛɛ, ɛgŋ ɛgŋ b'ogŋ es eke k'ij in obi eci ob a, etŋ eke agŋ bɛb, el namn b'ɔny a, likpr el b'ɛgŋ mar am ɔny. ²²ɔny na, ɔnymn mel eke k'anŋn yogŋ ijr ke ɛgŋ ee? Kɔ Nyamel am erurir eke ki kokar miyɛr ee? Kɔ agŋ a ek'el ɔkɔpm agŋ a erurir eke ki kokr és ee? Bla am ekur eke mi ki dad ɔny ee? Kɔ aw mi k'aw ɔny ee? Njan, low na af gbɛ mi k'áwm ɔny!

²³Tasi em a, kin low yegm a eke m'eb Es Kɔtɔkɔ ogŋ ke m'ɔny ɔny a: Es Kɔtɔkɔ Jesu ncok a eke wɛl ɔl ijr a, l'oc futufutu, ²⁴l'ɛlu Nyam bia, etŋ ow e jam a, l'ubr futufutu ab em li dad nine: «Futufutu na el em e sos megl. L'el ɔny eci. Íjr ke ám ɔkan em owi.» ²⁵Eben nyam coco, eke -l'ijr ob uwr a, Es Kɔtɔkɔ oc ven kpɔk a etŋ dad nine: «Ven kpɔk na el em e mebl a, etŋ Nyam oc'r am kok in e **sinm** owr a ɔny ab. Sakp sakp feŋ eke b'ow ɛgŋn a, ɔkan em owi.» ²⁶Tasi em a, sakp sakp feŋ eke b'ijr futufutu na ke b'ɛgŋn ven kpɔk na a, ow el Es Kɔtɔkɔ e luw a ec'amani ek'am ɔbr toŋ ke l'ɛwl l'ow.

²⁷Ow sosiem ɛgŋ ek'am ij Es Kɔtɔkɔ eci futufutu na, oglog am ɛgŋ in e kpɔk na ke ow elm elel ek'ow it a, el ɛgŋ ek'am eb sikpl ok sos Es Kɔtɔkɔ eci sos megl a lel in e mebl ab ab ec'any af. ²⁸Ow akpl ek'ɛgŋ ɛgŋ k'otar in sosi akr gbuŋ ke l'ij futufutu na, ke l'ɛgŋ kpɔk na. ²⁹Tasi em a, ɛgŋ yec'ek'am ij futufutu na ke am ɛgŋ kpɔk na, ke uwm low ek'anŋ el Es Kɔtɔkɔ eci sos ab ab ec'araŋn a, el ɛgŋ ek'am eb jej ok ɛw es in e lís. ³⁰Low na sosiem anake

† 11.18 Èkn 1 Korɛnt 1.10-17.

ɔny ec'araŋn a, ɔlu nɔɔ lele sos éyru ab anŋ, ke agŋ nɔɔ uw a. ³¹Eke si b'ekan ey ec'es an ab em, Nyam k'ow jejm okm ey. ³²Gbəkɔ Ɛs Kɔtɔkɔ bi jej ok ey etŋ bi nyimn ey e low, yec'etŋ ke wəl k'ɔbm ey low wus nimum ab.

³³Ow sɔsiem erur em ec'agŋ lisijimel, lɛŋ eke b'asr luku usu nyam ob ij ec'a, èkurir ɔny ɔfr. ³⁴Eke eŋ nyam namn am ɔny nɔɔ, ow akpl eke li k'ij ob in ogŋ a, yec'etŋ ke ɔny e luku as usu nyam a k'ésŋm Nyam e jej ok a ism ɔny. Ów likpr a eke bibrmn'm a ec'a, lɛŋ a eke mi b'ow m'ow ɔny ogŋ a, mi b'ow m'ekn ow e low.

Sob ap ek'Abŋ Lala b'ɔŋ agŋ a

12 ¹Agŋ lisijimel, yec'ek'el Abŋ Lala e sob ap ec'a, m'erurm eke k'úwmn ow e lís e low kaka any.

²Lɛŋ sig em a eke k'uwmm Nyam any a, wəl b'ɔdum ɔny ab imn sinyam yadŋ ek'am dadm odad ogŋ, etŋ am dogŋnmn sos kaka. ³Ow sɔsiem m'erur eke mi ki dad ɔny low nyam: eke eŋ nyam dad: «Ke abu eyr éŋn Jesu!», ow k'ɔtum elm Abŋ Lala ɔɔm'n eke li ki dad ebɛn. Etŋ emɛny eŋ k'ɔtum dadm: «Jesu el Ɛs Kɔtɔkɔ!», eke ow elm Abŋ Lala nyimnm'n.[†]

⁴Sica yec'ek'el Abŋ Lala e sob ap ec'a, Nyam ɔŋ agŋ in e bibm ab em sob ap erŋ erŋ, gbəkɔ Abŋ nyam a cɛ b'ɔŋ agŋ sob ap a. ⁵Ow ɔny juma erŋ erŋ eke wəl bi kok, gbəkɔ Ɛs Kɔtɔkɔ nyam a cɛ e juma. ⁶Ów erŋ erŋ anŋ eke wəl bi kok, gbəkɔ Nyam nyam a cɛ bi kok juma ey fɛŋ em, etŋ b'elum ey abu fɛŋ a eke si bi kok ab em. ⁷Abŋ Lala b'ɔŋ ey em ec'eŋ fɛŋ bibm nyam in ɔny cɛ eci, agŋ likpr a e nimamn eci. ⁸Li b'ɔŋ eŋ nyam odad sewr em eke b'anŋ Nyam ogŋ ow a e bibm, ke Abŋ nyam a cɛ, n'ɔŋ eŋ ejeci nyam low any uw a eke b'anŋ Nyam ogŋ ow a e bibm. ⁹Abŋ nyam a cɛ b'ɔŋ eŋ nyam ɔmn leg leg e bibm, ke n'ɔŋ eŋ ejeci nyam agŋ ewlm ec'a. ¹⁰Li b'ɔŋ eŋ nyam akrowa kok e bibm, ke n'ɔŋ ejeci nyam odad eke b'anŋ Nyam ogŋ ow a e dad ec'a, ke n'ɔŋ ejeci nyam yeji eke k'uw ów yec'ek'el Nyam ec'Abŋ ec'ów ab any lele el ek'elm ab ab e bibm. Li b'ɔŋ eŋ nyam am ɔtu ebr sebr e wəl uwm any e bibm, ke n'ɔŋ ejeci nyam ow ec'itŋn e bibm. ¹¹Gbəkɔ amua fɛŋ a, Abŋ Lala nyam coco a cɛ bi kok ow e low. Li b'ɔŋ eŋ eŋ in e sob ap a eɛe el el eke li b'erur ab af.

Ɔny fɛŋ eel Krist e sos megl a

¹²Aŋa s'óc low nyam s'ebmn. Eŋ e sos megl a el ob nyam coco, gbəkɔ n'enyŋ susu nɔɔ cɛ. Etŋ eke n'enyŋ susu yeji, susu susu a fɛŋ okr af el sos megl nyam; Krist ec'a yeji ebɛn cɛ. ¹³Ey fɛŋ, Jwifel, agŋ ek'elm Jwifel,

[†] 12.3 *Jesu el Ɛs Kɔtɔkɔ*: lel nɔɔ ɛs a am elu ɔkm eke Jesu el Nyam. Grɛk em ec'odad ebl a eke aŋa wəl am itŋn dad Ɛs Kɔtɔkɔ a (Kurios): ow el odad ebl nyam a cɛ eke Jwifel oc eŋn Nyam e nin a (Yahweh), lɛŋ ab em eke Amani Sig eke wəl nɔɔ Ebre em a, -l'itŋnin Grɛk ebr em a. (Èkn Ów ec'akr otar usu a, odad ebl na: *Septant*.)

madu lele ewi ab, Abɲ Lala nyam ab em ce s'eyɲ mij ok nuɲ, sos megl nyam coco eke si k'okr af s'el Krist em a eci. Eɲɲ ey feɲ, s'eyɲ Abɲ nyam coco na anɲ ey em.

¹⁴Tasi em a, sos megl nimum a ɔnym sos ogog nyam ce, kɔ sos ogog nɔnɔ li b'eli. ¹⁵Lakr ɔtu e ki dad ese: «Em, eke m'elm abu a, m'elm sos megl ec'ogog nyam.» Kɔ eben yeji, l'el sos ogog nyam ce. ¹⁶Lɔru ɔtu e ki dad ese: «Em, eke m'elm nyamn a, m'elm sos megl ec'ogog nyam.» Kɔ eben yeji, l'el sos ogog nyam ce. ¹⁷Blel sos megl a nimum el anyamn, ayaf s'ɔtu e si k'irir low ee? Eɲɲ blel ow el ɔru ɔfr ce, ke ayaf s'ɔtu eke si k'ɔdur ob sɔɲɲ s'eb ee? ¹⁸Gbekɔ, Nyam sisigm sos ogog ogog feɲ es sos megl a nimum em, ese eled eke l'erur ab af. ¹⁹Eke sos megl a nimum el sos ogog nyam ce, ke l'elm sos megl ij. ²⁰Sos ogog ogog a anake b'okr af el sos megl nimum nyam a.

²¹Nyamɲ k'ɔtum dadm abu esme: «Em, m'ɔnym ɲ ec'es abur!» Eɲɲ nuɲ k'ɔtum dadm akr esme: «Em, m'ɔnym ɔny ec'es abur!» ²²Nawre em a, sos ogog ogog a ek'ɔnym any nɔnɔ a bɔbɔ yeji, ɔny low e bi kok sos a nimum em. ²³Susu a eke si b'ekn ese el ek'elm low kaka af a, si bi tat el abu af nɔnɔ. Eɲɲ el a eke wel ɔtum eke k'ekn a, si b'ɔny mɛwl si sus el mob. ²⁴Ey e sos a e susu susu a e wel ɔtu eke k'ekn a, ibram mob sus na feɲ. Gbekɔ Nyam eke kok sos megl a, n'ɔɲ susu a eke wel b'ekn ese susu eke elm low kaka af a elum nɔnɔ. ²⁵Eben a, sos megl a ow elm em ow bubrm. Kɔ nana, sos ogog ogog a feɲ b'ebɲ el ɔfr ec'erm mij. ²⁶Eke sos ogog nyam am ij gbɲe, sos ogog ogog a feɲ am ij gbɲe in ab. Eke wel kok sos ogog nyam anygbɲe, sos ogog likpr a feɲ am kok sos em iɲɲ in ab.

²⁷ɔny ec'a, eel Krist e sos megl a, eɲɲ ɔny em ec'eyɲ nyam nyam el sos megl a ec'ogog nyam. ²⁸Ow sosiem anake Nyamel em, Nyam ikɲ anym krekræ em ew: **erm** esel, yony em: **kokoba** ɔb esel, nyahan em: low yegm esel. Ke sica ow e jam a, wel b'eyɲ sakrowa kok esel lel el a ek'eyɲ eyɲ ewlm e bibm ab a. Sica ow ɔny abu elum esel lele agɲ nyimɲ esel ab, eɲɲ el a eke eyɲ sebr eke wel uwm any ec'ebɲ e bibm a yeji anɲ. ²⁹Kɔ el feɲ -l'el erm esel ee? El feɲ -l'el kokoba ɔb esel ee? El feɲ -li bi yegm agɲ low ee? El feɲ -li bi kok sakrowa ee? ³⁰Eɲɲ emeny, ow elm el feɲ yeji -l'ewlamɲ ɔlu, -li dadmɲ odad sebr eke wel uwm any em, -l'itɲɲmɲ sodad a. ³¹Ow sosiem a ɔɔ sob ap ek'ɔny any a ec'eyɲ es!

Gbekɔ sica, m'am ow mi yegm ɔny ejagb nyam ek'el sɔbɔ akm beb a feɲ.

Erur el low a tasi eke ɔny any a

13 ¹Tasi em a, blel m'ɔtu eke mi k'ebɲ agɲ e sebr a feɲ lele **afr** erm esel ec'ab ab yeji, eke m'ɔnym erur agɲ ejec'a eci, ke m'anɲ ese kɲokɲo ɔbr ce eke wel am ar ke am ikɲ, baɲ kɲakɲaca ek'am bɔbar af. ²Blel m'ɔtu eke mi k'eb odad eke b'anɲ Nyam ogɲ ow a m'ɔɲ agɲ, m'eyɲ low any uw a feɲ eke b'anɲ Nyam ogɲ ow a, m'iri ów a eke lol es Nyam

em a ok'm es sos em, ke m'ony ɔmn a ek'ɔtu eke k'ony mafeny fafiɔn susu a yeji, eke m'onym erur agɔ ejec'a eci, m'elm low kaka! ³Etɔ blɛl m'ɔtu eke mi ki cɛc em ec'ob fɛɔ eke m'ony a m'ɔɔ agɔ a eke namn am ɔny a, ke m'oc em e sos a m'ew awoba ke ow iɔn'm sos em yeji,[†] eke m'onym erur agɔ ejec'a eci, ow elm im low kaka!

⁴Erur b'eku low, erm mamn iy'r em gbɔɔ, l'ogɔɔm uwerɔ, l'ewm sos, l'elɔm mɛgɔɔl ɔkm. ⁵Erur am kokm ɛs owi. L'ɔlm in e low mamn cɛ es, l'elɔm erm etɔ l'elɔm low ɔɔɔ l'ewm es lokm. ⁶Erur sos em iɔnm ɔw enyembri yony yony eci, kɔ sos em gbɛ b'iɔn'n low nenyembri nyam eci. ⁷Erur b'ɛgɔ low fɛɔ eb, b'ub low fɛɔ nawre, b'ɔmn low fɛɔ etɔ b'usur erm low fɛɔ em.

⁸Lɛgɔ nyam sodad eke b'anɔ Nyam ogɔ ow ke si b'eb s'ɔɔ agɔ a b'ow ɛc. Sebr eke wɛl uwm any ke wɛl b'ɛbr e bibm a b'ow irm, etɔ Nyam e lɛs e low fɛɔ eke wɛl uw any a yeji b'ow uwr. Gbɛkɔ erur ɔnym uwr. ⁹Tasi em a, s'uwm ɔw a fɛɔ any, etɔ sodad eke b'anɔ Nyam ogɔ ow si dad a yeji iym neny igɔɔm nɔɔ. ¹⁰Gbɛkɔ, lɛgɔ a eke fɛɔ b'ow iy neny igɔɔm nɔɔ a, yec'a fɛɔ ek'iyɔm neny igɔɔm nɔɔ a, b'ow oc es.

¹¹Sica, kin low a eke m'am ow mi dad a: ow a eke m'el iy likekli a, mi bi tutr ɔw etɔ mi bi dad ɔw ɛsɛ iy likekli af. Sica eke m'el any es ɛɔɔu a, mi kɔkm ɛsɛ iy likekli af ij. ¹²Lɛgɔ na em, si k'eknm Nyam ec'ɔw a lala em tasi, s'am ɛkn ɛl ɛsɛ akɔɔɔɔnɔ flɔɔ em af,[†] gbɛkɔ lɛgɔ anyɔm em a, si b'ow s'ɛkn any af any af. Sicaca em a, m'uwm fɛɔ any, kɔ lɛgɔ anyɔm em a, mi b'ow m'uw Nyam any m'igɔɔm nɔɔ ɛsɛ elɛl eke l'uwr'm any ab af. ¹³Lɛgɔ na em a, ɔw nyahan anɔ sɛgɔ fɛɔ: ɔmn, low ɔmn lele erur ab. Gbɛkɔ ɛl em e ligbel tasi a el erur.

Sob ap ek'el Abɔ Lala ec'a it eke k'ɔɔ Nyamel agb

14 ¹Ow sosiɛm a, ikɔɔ anyɔm ɔɔl erur es. ɔɔl erm fɛɔ em Abɔ Lala e sob ap ab es, ab brobro sodad eke b'anɔ Nyam ogɔ ow ke si b'eb s'ɔɔ agɔ a, ec'ob ap a. ²Eke batɔ ɔny em a ɛgɔ nyam am dad odad sebr eke wɛl uwm any em, ow elm agɔ li dadm odad, kɔ Nyam n'am dad, anke ɛgɔ kaka irim. Abɔ Lala ec'abu elum em, li bi dad ɔw ek'ɔtu nɔɔ ke lɔl es. ³Gbɛkɔ eke ɛgɔ nyam am dad odad eke b'anɔ Nyam ogɔ ow a, ke agɔ n'am dad l'ok, l'elɔm abu agb ɔmn em, l'atr sos es ke l'ɛyr erm es. ⁴ɛgɔ a eke am dad odad sebr eke wɛl uwm any em a, am ɔtur in sosi cɛ sos. Kɔ ɛgɔ a ek'in am dad odad eke b'anɔ Nyam ogɔ ow ok agɔ a, am ɔtur Nyamel a nimum sos.

⁵M'erur eke ɔny fɛɔ k'ɛbar sebr eke wɛl uwm any a, gbɛkɔ yec'ɛke m'erur tasi a el ke am dadr sodad eke b'anɔ Nyam ogɔ ow a. Dád sodad

[†] 13.3 ke m'oc em e sos a m'ew awoba ke ow iɔn'm sos em yeji: odad na Gɛkɛ em a wɛl ɔtu eke itɔɔ ejec'em dad ɛsɛ: ke m'oc em e sos a m'elɔ alm yeji. [†] 13.12 Lɛgɔ sig em e sakɔɔɔnɔ a, lowi eke wɛl b'ɛtɔ em wɛl bi kokr. Ow b'ɔɔ any a ew flɔɔ, aylm tasi.

eke b'ann Nyam ogñ ow a, akpl ñoño akm sèbr eke wèl uwm any ec'èbr a. Sica ek'ègn nyam anñ eke k'itñn èbr a eke wèl uwm any ec'odad a, yec'ètñ ke ow òñ Nyamel a nimum agb òmn em a, ke ow akpl. ⁶Agñ lisijimel, s'òcr low nyam s'òbar any: eke m'ow m'am èkn òny ètñ m'am dad òny odad èbr nyam eke írimn em, ke mi kok low nyam m'òñ òny ee? Gbèkò eke m'otar ów a eke Nyam òñ'm a akr sennyn sennyn irir, oglog eke mi dad òny Nyam e lís ec'any uw e low ayl, oglog mi dad òny odad eke b'ann in ogñ ow a, oglog eke mi yegm òny low, ow òtu eke k'èlum òny abu.

⁷Simob eke wèl b'ot ègnn ej a yeji, am òñ ey low any òbar nyam: èsè kete af oglog sanjo af, eke el ec'ikñ a kpakpabm es aylm, ayaf wèl k'uwr ej yec'èke -n'am afl ab any ee? ⁸Ètñ eke kòkr a ec'ikñ a aylm okm es, bwo ec'ègn b'ow bèbm ar ogñ e sos ee? ⁹Òny ec'a yeji èben! Eke am dadr ów sodad ebl eke wèl írim ab, ayaf wèl k'uwr yec'a ek'am dadr ab any ee? Ow anñ èsè odad ek'am dadr okr wus af. ¹⁰Sèbr èrñ èrñ anñ wus af aña, ètñ -li bi dad ów eke b'ok agñ a e b'iri a es sos em. ¹¹Eke m'uwm ègn a ek'am dad'm odad a ec'èbr ab any, m'el utu ègn in ec'any af ètñ em yeji l'el utu ègn em ec'any af. ¹²Òny yeji èben ce! Sica eke am erurir Abñ Lala eci sob ap a, ìbrmn Nyam atrm em el a ek'òtu eke k'òñ Nyamel agb a.

¹³Na sosiem anake ègn a eke am dad odad sèbr eke wèl uwm any em a, ki ñòñ Nyam, ow òñ'n odad itñn e bibm a. ¹⁴Eke mi bi ñòñ Nyam sèbr eke wèl uwm any em a, em ec'abñ a bi ñòñ Nyam a, kò em e nuñ em òny a am kokm low kaka. ¹⁵Ayaf mi ki kokr ab ee? Mi b'ow mi ñòñ Nyam em ec'abñ ab ab, gbèkò mi b'ow mi ñòñ sodad ebl eke b'ok es em. Mi b'ow m'ègn ej em ec'abñ ab ab, gbèkò mi b'ow m'ègn ej a sodad ebl e b'ok es em. ¹⁶Sica ek'ow el abñ em b'òñ Nyam bia, ègn a eke irim low a èwm es, ke uwm yec'èke am dad ab any a, ayaf li k'òtu li dad «amen», ñ e Nyam bia elu e ñòñ a ec'èe? ¹⁷Eke ñ e Nyam bia elu e ñòñ a akpl ñoño yeji, ow éluam agñ ejec'a abu agbm òmn em.

¹⁸M'am òñ Nyam bia eke mi b'èbr sèbr ñoño eke wèl uwm any m'akm òny fèñ. ¹⁹Gbèkò Nyamel b'as luku a, m'erur eke mi ki dad sodad ebl yen eke ayl wèl b'iri mi yegmn agñ low, ow a eke mi ki dad sodad fandi lèw eke wèl írim kaka a.

²⁰Agñ lisijimel, kì tutar ów èsè etuey af, kò tûtàr ów èsè agñ any es èdñu af. Sica low ñuñ ec'a gbè, àññ èsè etuey eke èknm low em af.

²¹Nyam ec'ol ab em[†] Ès Kòtòkò dad nine:

Mi b'ow m'ècr agñ eke b'èbr etu ec'èbr em,[†]

mi dad Israël eyñ odad,

mi b'ow m'oc etu agñ e neny mi dadr el odad.

[†] 14.21 Nyam ec'ol: sakp oglog wèl b'èsn Amani Sig a nimum “ol” (bèbm Rom 3.19).

[†] 14.21 Esayi 28.11-12. agñ eke b'èbr etu ec'èbr em: Nyam b'ow erm Asiri eyñ eke b'èbr etu èbr a im eb Israël nimum. Ow b'ow el Israël eyñ e jej ok a e meny ewr.

Ɛtŋ ɛben yeji, -li k'ow -l'irimn em owi.

²²Ow am yeŋm eke sebr eke wel uwm any ec'ɛbr a, el mɛny ɛwr aŋɔ a ek'ubm nawrɛ a eci, gbɛkɔ ow elm low kaka nawrɛ ub esel a eci. Ɛben nɛny nyam, sodad eke b'anŋ Nyam oŋɔ ow a, el mɛny ɛwr aŋɔ a ek'el nawrɛ ub esel a eci, gbɛkɔ ow elm low kaka aŋɔ ek'ubm nawrɛ a eci.

²³K'aw ke Nyamel nimum ás luku, ke aŋɔ a pupukpaŋ ám dad odad sebr eke wel uwm any em. Eke aŋɔ ek'irim ɛy e low a oglog aŋɔ eke ubm nawrɛ ow ok ɔny em, -li b'ow -li tutr eke nuŋ em uŋ ɔny! ²⁴Gbɛkɔ eke aŋɔ a feŋ am dad sodad ek'anŋ Nyam oŋɔ ow, ɛtŋ ɛŋɔ nyam ek'ubm nawrɛ oglog irim ɛy e low a kaka ow ɛy ɔny em, li b'ow l'itŋn erm em sodad eke n'am iri a sosiem. ²⁵Ow b'ow ɔŋ ɛtŋ ów a eke lɔl es in ec'erm ab em a b'ow ayl, ɛtŋ li b'ow l'ok ɔwrɔkp wus, l'ubu any es. Li b'ow l'igŋ Nyam nuŋ ke li dád l'ɛse: «Ɛɛ, Nyam anŋ ɔny araŋn tasi!»

Nyam nuŋ igŋ em ec'ów sisigm

²⁶Sica aŋɔ lisijimel ayaf si ki dadr ab ee? Eke b'asr luku Nyam nuŋ igŋ ec'a, ɛŋɔ nyam ɔtu eke k'ɛŋɔ ej nyam, ejeci nyam ɛŋn low e ki yeŋm aŋɔ, ejeci nyam ɛlu Nyam e lis e low nyam ɔkm, ejeci nyam dád odad ɛbr eke wel uwm any em, ke ejeci nyam, in itŋn odad a eke wel dad a. Gbɛkɔ ke feŋ ɛlum Nyamel a abu agb ɔmn em. ²⁷Eke wel am dad ów sebr eke wel uwm any em, aŋɔ yony oglog nyahan ɔtu eke ki kok, kɔ ke ow ɛl ɛŋɔ nyam nyam, ke ɛŋɔ ánŋ am itŋn yec'a eke -n'am dad a. ²⁸Sica ek'ɛŋɔ anm yogŋ eke k'itŋn ɛl e sodad a, ow akpl eke -li ki yewal tiŋ aŋɔ a ec'araŋn, ke ɛŋɔ ɛŋɔ dad odad a lokm em in obi in obi lele Nyam ab eci. ²⁹Aŋɔ a eke ɛl, bi dad sodad eke b'anŋ Nyam oŋɔ ow a ec'a, aŋɔ yony oglog nyahan ɔtu eke ki dad ów a eke -n'ɛŋan a, ke aŋɔ likpr a ɔny ɛl e dad ebl a igbl oŋɔ ekn. ³⁰Eke aŋɔ ab em, Nyam ɔŋ ɛŋɔ nyam odad eke ki dad, ɛtŋ ɛŋɔ ejeci nyam odad anŋ nɛnym am dad a, l'ók odad ab es ke yec'a yeji dád. ³¹Nawrɛ, ɔtur eke ɔny feŋ k'ɛŋan sodad eke b'anŋ Nyam oŋɔ ow a, gbɛkɔ ke ow ɛl ɛŋɔ nyam nyam ki dad, yec'etŋ ke aŋɔ a feŋ íri low yeŋm ek'anŋ em a, ke ɔny sos es atr. ³²Aŋɔ a eke b'ɛŋn sodad eke b'anŋ Nyam oŋɔ ow a, ɔtu eke k'ɔnyŋ sos es bibm a eke -n'ɛŋan a e low kok em. ³³Nyam elm ów wuwal es, kɔ erm es ɛy e Nyam.

Ɛtŋ ɛsɛ elɛl eke ow b'ɛcr Nyam nuŋ igŋ esɛl feŋ ec'araŋn ab af, ³⁴ow it eke ɔyɔw ki yewal tiŋ aŋɔ araŋn. -N'ɔnym abusu eke -li k'igb -l'eb odad -l'ibrm low, kɔ -l'ok es tiŋ ke -l'iri low, ɛsɛ elɛl eke Jwifel ec'ol a am dad ab af. ³⁵Eke -n'ɔny low eke -li k'ibrm -l'iri a, -l'ibrm ɛl ɛcɛl akŋ em. Ow akplm eke yɔw k'igb aŋɔ araŋn eb odad.†

³⁶ɔny bi tutar a ke Nyam odad a, ɔny oŋɔ yogŋ ow anŋ ow ee? ɔny ɔny cɛ eel aŋɔ ek'ɛŋn'n ee? ³⁷Ek'ɛŋɔ nyam am ocr in sosi Nyam e kokoba

† 14.34-35 Ɛkn 1 Korent 11.5 em a yeji.

ɔb es, oglog egɔ ek'eyɔn Abɔ Lala ec'ob ap ab em e nyam, ke l'ɔtu eke li k'ekn odad na eke m'am nɔn m'awɔ ɔny a ese Es Kɔtɔkɔ ec'ol af. ³⁸Gbeko eke l'uwm any eben a, in yeji Nyam k'ow uwm'n any.[†]

³⁹Agɔ lisijimel, ow ec'uwrɔm em a, m'am dad m'ese: ow akpl eke k'erurir eyɔn sodad eke b'anɔ Nyam ogɔ ow a; ke k'édɔnmɔn agɔ a eke b'ebɔ sɛbr eke wel uwm any a. ⁴⁰Gbeko, ke ɔny ec'araɔn a, ów a feɔ él sejem sejem lele sisigm em ab.

Amani Mamn a eke bi sɔg egɔ a

15 ¹Agɔ lisijimel, m'am ɔkn ɔny Amani Mamn a eke m'ɔb ɔny in e kokoba a. Egɔn ebr etɔ yeɔfenyna em yeji, ucɔr ɔny in es. ²Amani Mamn na b'eb elu ɔny es, eke b'egɔn ucɔr ɔny in es ese elel eke m'ɔɔn ɔny ab af cɛ. Ek'ow elm eben, nawrɛ ɔfr ɔfr cɛ am ubr.

³M'ikɔn anym m'ɔɔn ɔny low yeɔm a eke em obi yeji m'eyɔn a: ey e sikpl a sosiem Krist uw, ese elel eke Nyam Lel ikɔn anym dad ab af. ⁴Wel elu'l uwɔmu em, etɔ Nyam igbm'n luw em segɔ nyahan em, ese elel eke Nyam Lel ikɔn anym dad ab af. ⁵L'okm sos ɔkm li yeɔm Pier[†] etɔ ow e jam a **erm** esel lew yony a yeji ek'n. ⁶Emeny, l'okm sos ɔkm li yeɔm in e **jam** esel ekɔ yen yen sakp yen ek'anɔ usu nyam a ek'n wanci nyam af. El em ec'agɔ nyam nyam uw, gbeko nɔnɔ gbɛl anɔ owr cɛ. ⁷Etɔ ow e jam a, l'okm sos ɔkm li yeɔm Jak lele erm esel a feɔ ab ek'n.

⁸Sica eke l'okm sos ɔkm li yeɔm agɔ likpr a feɔ toɔ bake ow uwr a, em yeji l'okm sos ɔkm li yeɔm'm, em eke m'itm tasi a.[†] ⁹Tasi em a, em, erm esel a feɔ em e likekli tasi. M'itm yej'eke wel k'esɔm erm es, anke m'ijr Nyamel gbɛr nɔnɔ. ¹⁰Gbeko Nyam e sɔɔɔ ikɔn a anake ɔɔ ke m'el egɔ na eke m'el a, etɔ in e bibm na eke m'eyɔn a ɔsu ey amamn em em. Tasi em a, mi kok juma m'akm erm esel a feɔ. Gbeko ow elm em obi tasi mi kokm juma a, Nyam e bibm a ek'anɔ em ab a kok. ¹¹Amua feɔ a, ek'ow el em m'ɔb Amani Mamn a e kokoba oglog em lawlel likpr a ɔb yeji, ow elm na elm low a. Nene anake si b'ɔb Amani Mamn e kokoba a, etɔ nene anake ubr nawrɛ a.

Ey yeji, Nyam b'ow igbm ey luw em

¹²Ey s'am ɔb amani si dad s'ese: Krist igb luw em. Gbeko ɔny em a, agɔ beb am dad ese: agɔ ek'in uw a, in ɔnym igb ij. Ayaf -l'ɔtu eke -li ki dad low nene ee? ¹³Eke agɔ ek'uw a ígbm luw em, ke Krist in obi yeji igbm luw em.

[†] 14.38 in yeji Nyam k'ow uwm'n any: odad na Grek em wel ɔtu ek'itɔn ejec'em dad ese: in yeji wel ɔtum eke k'uw'r any. [†] 15.5 Pier: èkn 1 Korent 1.12 lel ow ec'akr otar ab ab.

[†] 15.8 em eke m'itm tasi a: Grek em a odad na ec'iri tasi el: em eke m'anɔ ese iy eke k'usum ke wel ew af. Krist okm sos ɔkm yeɔm Pɔl eke n'anɔ sikpl kok owi em a, ow ɔɔ etɔ l'itɔn erm em (èkn Ob Kok 9.1-18).

14 Ɛtɛ eke tasi Krist igbm luw ɛm, ke ey e Nyam odad eke s'am dad a ɔnym liy kaka, etɛ low a ek'ɔnɔn ɔmn ow ɛm a yeji, ɔnym liy kaka. 15 Ɛmeny eke agɛ ek'uw a igbm luw ɛm, ow am yegm yej'eke s'el Nyam ec'adanju ayadɔu. S'el adanju ayadɔu, anke l'igbam Krist luw ɛm etɛ si dad eke l'igbm ow. 16 Ɛɛ, ek'agɛ ek'uw a igbm luw ɛm, ke Krist in obi yeji igbm luw ɛm. 17 Ɛtɛ eke Krist igbm luw ɛm ke ɔmn ɔfr ɔfr ce ɔnɔn, etɛ emeny anɛn ɔny e sikpl ab ɛm ce. 18 Ow am yegm yej'eke agɛ a ek'oc el ec'ɔmn a nimum elu Krist ɛm gbuɛ ke ca uw a irm. 19 Ɛtɛ ek'ow el owr anɛ na ce eci s'oc ey e low ɔmn a s'elu Krist ɛm, ke s'el agɛ feɛ ɛm e gbre esel tasi!

20 Gbɛkɔ nawrɛ ɛm a, Krist igb luw ɛm. Agɛ a feɛ ek'uw ab ɛm, Krist anake ikɛ anym igb a, etɛ ɛben a ow yegm eke agɛ likpr a ek'ɔny ɔmn ke uw a yeji b'ow igb. 21 Low na wel am ɛkn ɛben, anke ɛgɛ nyam ce, ek'el Adam ab ɛm anake luw anɛ ow a. Ɛtɛ ɛgɛ nyam ce, ek'el Krist ab ɛm anake agɛ b'ow igb luw ɛm a. 22 Agɛ feɛ b'uw, anke -l'okr af Adam ab. Ɛben nyam coco, agɛ feɛ b'ow ɛɛn sel, anke -l'okr af Krist ab, 23 gbɛkɔ ɛgɛ ɛgɛ ec'elɛl eke ow ɔɛɛ es anɛ ab ɛm: Krist anake ikɛ anym igb luw ɛm a. Ow e jam a, lɛgɛ a eke li b'ow l'ewl mɛny l'ow a, agɛ a ek'el in ec'a, el yeji b'ow igb gɔɛ. 24 Sica nuɛ ɛdɛ ɛm a, Krist b'ow ɛɛn es ɛw ɛɛn feɛ, abusu ɛɛn feɛ lele lɛc ɛɛn feɛ ab ey af.† Ɛtɛ li b'ow l'oc in ec'es ɛw a n'ɔɛ Ɛs Nyam. 25 Tasi ɛm a, ow it eke Krist k'ɔnym es ɛw ab ab toɛ ke Nyam ɔt in ec'ɛfnu a feɛ ok'r akr ew. 26 Es abal el ɛm ec'ifnu eke wel b'ow ɛɛn a el luw. 27 Nyam Lɛl ɛm, kin ow eke wel b'awl: *Nyam ot feɛ ok'r es akr ew.*† Gbɛkɔ eke Lɛl a bi dad eke Nyam in ot “feɛ” in ok ow es akr ew, ow ayl tasi eke Nyam anm “feɛ” ab ɛm, anke Nyam, in anake li b'ɔɛ Krist abusu ɔw a feɛ af a. 28 Ɛtɛ eke Iy a b'ow ɔny abusu ɔw a feɛ af a, in obi in obi a, li b'ow l'is es Nyam ek'ɔɛn abusu na a ec'any af. Ɛtɛ ɛben a, Nyam b'ow ɛw feɛ es nimum nimum.

29 Sica eke ow elm nɛnɛ, bla sosiɛm agɛ beb b'ɛgɛ eb wel ok el mij nuɛ agɛ ek'uw a ec'ee? Bla ow b'ow eel el eke agɛ ek'uw a igbm luw ɛm ee? 30 Ɛtɛ ey obi gbɛ, bla sosiɛm sɛgɛ a feɛ s'am ir ɛb ek'ɔtu eke k'ibi ey ee? 31 Sɛgɛ feɛ, luw anɛm saw. Agɛ lisijimɛl na low nawrɛ. Ɛtɛ ow el low nawrɛ yej'eke ntotɛ b'ok'm ɔny eci, ey Ɛs Kɔtɔkɔ Jesu Krist ɛm. 32 Efɛs ɛb ɛm, m'ogɛ mum agɛ ek'anɛ ɛsɛ mindey ɛɛn af ab. Eke ow el agɛ ɛm ec'ɔw ce eci, ke bla m'ɛɛn ɛm tasi ee? Eke agɛ e b'uw a igbm luw ɛm, si dád s'ɛsɛ: *s'ɛɛr ke s'ɛgɛn, anke efi si b'ow s'uwɛ.*†

33 Ɛwɛr ɛrm ɔny ec'ɔw e dad ɛm! Mɛcrɛr ɛɛn bi ɛɛn ɛgɛ ek'am ir ɛb sɛnɔn a.† 34 Ɛwal ebar ɔny e nuɛ ɛm es ok ab ɛm ɛsɛ elɛl ek'ow it ab af, ke kí kokmn sikpl ij! Ɛɛ, ɔny ɛm a agɛ anɛ ek'uwm Nyam any. Ɛtɛ na eke m'am dad a, ɔny ec'ɛs.

† 15.24 Bɛbmɛ Efɛs 1.21; Kolɔs 1.16. † 15.27 Selu 110.1. † 15.32 Esayi 22.13.

† 15.33 Anɛ, Grɛk iy Menandr ek'el sow awl es a ec'odad nyam anake Pɔl oc dadr odad a.

Ayaf agŋ ek'uw a b'igbr luw em ee?

³⁵ Gbɛkɔ ɛgŋ nyam ɔtu eke k'ibrm ɛsɛ: ayaf agŋ ek'uw a b'igbr luw em ee? Bogŋ e sos megl -li b'ow -l'eli ee? ³⁶ Kɪ tutr ów ɛs'ɛgŋ ek'onym nuŋ em af! Eke b'ewl egb liy a, ow elm eke li b'uw ye, gbuŋ ɛtŋ li b'eli l'el likŋ ek'anŋ owr ee? ³⁷ ɛtŋ bla b'ewl ee? Ow elm likŋ a eke b'ow agb a éwlm, kɔ egb liy nyam ɛɛ b'oc elu wus em, ow ɔtu eke k'el **ble** liy oglog egb liy kaka feŋ. ³⁸ ɛtŋ ow e jam a, Nyam b'ɔŋ egb liy a sos yec'eke l'erur e li k'ɔŋ ow a, ɛtŋ li b'ɔŋ egb liy feŋ sos eke k'el ow ec'a.

³⁹ Mob feŋ ek'anŋ owr a élim sos neny nyam. Agŋ e sos a lele mindey ec'ab ab elm neny nyam; ɛtŋ ɔr lele ɔɔcn ab ec'a yeji bebmm.

⁴⁰ Eke wel ɔtu e ki dad ɛsɛ mob ek'anŋ afr a eli "sos" ɛsɛ wus aŋa ec'a ek'anŋ ab af yeji, el e jejn a elm neny nyam. ⁴¹ Ligbn e jejn a elm kpɛŋ awl ec'ab ab, ɛtŋ el yony mum e jejn elm kpɛŋ mílél ec'ab ab. ɛtŋ lél nyam nyam e jejn a bɔbɔ yeji elm kpɛŋ mílél ejec'a ec'ab ab.

⁴² Lɛgŋ a ek'agŋ b'ow igb luw em a, ɛben eke ow b'ow ɛcr ana. Yec'a eke wel b'elu nɔmu em ɛsɛ likŋ liy af a, el sos megl ek'it eke k'ugŋ es. Gbɛkɔ eke li b'igb luw em a, li k'ɔtum l'ugŋm es ij. ⁴³ Yec'a eke wel b'elu nɔmu em a, el sos megl ek'elm low kaka. Gbɛkɔ eke li b'igb luw em a, anygbel b'iy'r em gbɔŋ. Yec'a eke wel b'elu nɔmu em a, el sos megl ek'onym sos kaka. Gbɛkɔ eke li b'igb luw em a, lɛc b'iy'r em gbɔŋ. ⁴⁴ Sos megl eke wel b'elu nɔmu em ɛsɛ likŋ liy af a, el sos megl nene ɛɛ. Gbɛkɔ eke li b'igb luw em a, Abŋ Lala b'ɔŋ'n n'anŋ owr. Ow ɔny sos megl nyam ek'el sos megl nene ɛɛ. Gbɛkɔ ow ɔny sos megl nyam yeji eke b'ɛŋŋ owr anŋ Abŋ Lala em. ⁴⁵ Nyam Lel em wel dad nine: *Adam ek'el krekre ec'ɛgŋ a, el ɛgŋ nene ɛɛ ek'ɛŋŋ owr anŋ.* † Gbɛkɔ Adam es abal el a, in ɛŋŋ owr anŋ Abŋ Lala em ɛtŋ li b'ɔŋ agŋ ejec'a owr anŋ. ⁴⁶ Gbɛkɔ ów a ec'ɛs ɔŋŋm em a, Adam a eke b'ikŋ anym ow a elm in a eke Abŋ Lala ɔŋ anŋ owr a, kɔ Adam a ek'el ɛgŋ nene ɛɛ a. In e jam a gbuŋ ɛtŋ Adam es abal el a eke Abŋ Lala ɔŋ anŋ owr a b'ow. ⁴⁷ Nyam kok krekre ec'ɛgŋ a wus e siflefl ab, gbɛkɔ yony em ec'ɛgŋ a afr n'anŋ l'ow. ⁴⁸ Wus ec'agŋ a feŋ eli sos megl ek'otarir es ɛgŋ a ek'anŋ wus em ɛy ɔkm ec'ab ab. Afr ec'agŋ a feŋ ek'anŋ a eli sos megl ek'otarir es ɛgŋ a ek'anŋ afr ow ec'ab ab. ⁴⁹ ɛtŋ ɛsɛ elel eke si b'otarir es ɛgŋ a ek'anŋ wus em ɛy ɔkm ab ab a, lɛgŋ anym em a, si b'ow s'otarir es ɛgŋ a ek'anŋ afr ow ab ab yeji.

⁵⁰ Agŋ lisijimɛl, kin low tasi eke m'am dad: ob yec'eke wel kok sos megl lele mebl ab em a, k'ɔtum ɛym Nyam e **gbrengbi** usu a. ɛtŋ yec'a eke b'ugŋ es a, k'ɔtum ɛŋŋm owr anŋ ek'onym uwr a.

⁵¹ Sica m'am ow mi dad ɔny low nyam eke lɔl es: si k'ow s'uwm ɛy feŋ, gbɛkɔ Nyam b'ow itŋŋ ɛy feŋ e sos megl a. ⁵² Low na b'ow ɛc fafa,

† 15.45 Adam krekre a ec'a, èkn Nuŋ ɔb 2.7. Adam es abal el a, in l'el Krist.

ow b'ow ɛc fafa marem, wanci ab af eke kɔkr es abal el a b'ow ikɛ a. ɛɛ, kɔkr a b'ow ikɛ etɛ agɛ a ek'uw a b'ow igb owr anɛ ek'ɔnym uwr a eci, etɛ ey fɛɛ si b'ow s'itɛɛ. ⁵³Tasi em a, ow it eke ey e sos megl a eke b'uw ke b'ugɛ es a, k'itɛɛ el sos megl eke k'ow uwm lɛɛɛ kaka ke k'ow ugɛɛ es ij. ⁵⁴Sica ey e sos megl a ɔtu eke k'uw ke ugɛ es, gbɛkɔ, -li b'ow -l'itɛɛ -l'el sos megl eke b'ow anɛ sɛɛɛ fɛɛ. Eke low na b'ow ey a, ow b'ow ɔɛ ów a fɛɛ ey ɛsɛ elɛl eke Nyam Lɛl dad ab af: *any eb ɔny luw emn nimum nimum.* [†] ⁵⁵*Luw, bogɛ η ec'any eb ab a ee? Luw, bogɛ η eci mbe ab a ee?* ⁵⁶Luw eci mbe a, sikpl ogɛ ow b'anɛ ow, etɛ sikpl b'ɛɛɛ in ec'abusu a ol ogɛ. ⁵⁷Gbɛkɔ s'ɔɛ Nyam eke b'ɛcr ey ɛs Kɔtɔkɔ Jesu Krist em ɔɛ ey any eb a bia.

⁵⁸Ow sosiɛm, erur em ec'agɛ lisijimɛl, ɛlul lɛc ɔkm, inɛym es kikri! Sɛɛɛ fɛɛ, kɔkr ɛs Kɔtɔkɔ e juma a mɛwl em. ɔny obi yeji uwr any eke in e juma eke am kɔkr a, elm gbɛr ɔfr ɔfr ek'am ijr.

Os eke wɛl ɔkl eke k'elɛm Jerusalem e Nyamel a abu

16 ¹Sica si dádɛr os a eke wɛl am ɔkl eke k'elɛm Jerusalem e Nyamel a ec'ɔmm ɛsɛl a abu a e low. Kɔkr low nɛnyɛmbri nyam a ɛɛ eke mi dad m'ɔɛ Sinyamel ek'anɛ Galasi wus af a: ²dimas fɛɛ, ɛɛɛ ɛɛɛ akɛ etɛ, b'ow oc os am ɛw es saw; ow ɔɛ ke wɛl k'ɛkum eke mi k'anɛ m'ow gbuɛ ke wɛl ás os a luku. ³Lɛɛɛ a eke mi b'ow m'ow a, agɛ a eke sɔsumn otr a, mi b'ow m'ɛrm ɛl Jerusalem. Mi b'ow m'ɔɛ ɛl abusu e lɛl, ke -l'oc ɔny ec'ob ap a -n'im. ⁴Sica ek'ow it ek'em obi yeji mi k'im a, ke -n'im lel em ab.

Pɔl am bɛbm eke k'im usu

⁵Mi b'ow m'ow ɔny ogɛ yogɛ eke mi b'ɛc Maseduan a, anɛke mi b'ow m'ɛcr yogɛ eci. ⁶K'aw ke m'anɛ ɔny ab sɛɛɛ bɛb, oglog ke ow ɛl lɛfr lɛɛɛ iy a nimum. Ow ɔɛ ke ɛlumɛm abu m'ɔkɛ any m'im em ec'usu a. ⁷Tasi em a, m'ɛrurm eke ow k'el ɛkn ɛɛ mi k'ɛkn ɔny ke m'áfɛ es m'aam. M'am ɔny tutɛr eke mi k'anɛ ɔny ab sɛɛɛ bɛb eke ɛs Kɔtɔkɔ ɛɛɛ ɛɛ.

⁸Gbɛkɔ mi b'ow m'anɛ Efɛs toɛ ke **Pantekɔt** ec'ɛs gbɛgbɛl a ów, ⁹anɛke em e juma kok ec'abusu ɛɛɛ ɛru'm es anɛ, eke agɛ ɛɛɛ am atar em ab yeji.

¹⁰Eke Timote ow a, ɛwr in e lís e low ɛrm, yec'ɛtɛ ke l'ɛkn eke ebr ir sɛnyɛn sɛnyɛn ɔny ogɛ yogɛ, anɛke in yeji ɛs Kɔtɔkɔ e juma n'am kok ɛsɛ em af. ¹¹ɛɛɛ kaka ɔny em a k'íir ir es. Kɔ ɔɛɛ in ob eke k'elɛm'n abu, l'ɛwl l'ow n'ɛɛɛm ɛrm es ey em, anɛke m'am eku'r in lele agɛ lisijimɛl a eke b'ow ɛwl'l ab ab.

† 15.54 Esayi 25.8. Septant em ec'odad eke wɛl oc. † 15.55 Ose 13.14. Septant em ec'odad eke wɛl oc.

¹²Sica ey lisijim Apolws e lís ec'a,[†] m'atr'r sos es sakp nɔnɔ eke li k'ow l'ekn ɔny agɲ lisijimel beb ab ab, gbekɔ sicaca em a, li k'erurm eke li k'im usu. Eke abusu b'ow eru'r es a, li b'ow l'ow.

Ów ɔm es abal el lele esɲn ab

¹³Ànɲn any owr, inymn es kikri ɔmn em! Àtar sos es, ɔnyŋ læc! ¹⁴Kòkr fɛɲ erur em.

¹⁵Agɲ lisijimel, emeny kin low ɔm nyam: ɔny uwr any eke Stefanas lel in ec'akɲ ab ab el Akayi[†] wus ogog ec'agɲ krekre eke itɲn erm em, ke eɲɲ ɔmn esel ejec'a e juma eke -li ki kok -n'ɔɲ a e low -l'ebr. ¹⁶Ow sosiem, èlumn agɲ nene a lele agɲ a fɛɲ eke am atr sos es kok juma el ab a.

¹⁷Sos em am iɲn'm Stefanas, Fòrtunatus lele Akayikus ab ec'ow na eke ow am ekn'm a eci.[†] Èl eci saw eke -n'anɲn'm a, ow anɲ esɛ ɔny yeji saw cɛ ɔny anɲn'm af. ¹⁸Èɛ, -n'ɔɲ'm erm es ey etɲ ɔny yeji -n'ɔɲ ɔny. Ow akpl eke k'uwr agɲ nene a e leg ab any.

¹⁹Azi wus af[†] e Sinyamel a fɛɲ am esɲn ɔny. Akilas, Prisil lele agɲ a eke b'as luku el ec'akɲ a, am esɲn ɔny sɛnyŋ sɛnyŋ Ès Kɔtɔkɔ e nin em.[†] ²⁰ɔmn esel a fɛɲ ek'anɲ aɲa a am esɲn ɔny. Èsɲninin ɔny ɔfr ke éyarir af esɛ Krist em ec'agɲ lisijimel lele lisijowel ab af.

²¹Èm Pɔl, em obi ec'abu em mi nɔn esɲn na.

²²Eke eɲɲ nyam érum Ès Kɔtɔkɔ, ke Nyam íɲɲ ɔwl'![†] *Marana ta!* Èy Ès Kɔtɔkɔ òw.[†]

²³Ke Ès Kɔtɔkɔ Jesu éɲɲ ɔny ɔwrɔ!

²⁴M'erur ɔny fɛɲ Ès Kɔtɔkɔ Jesu Krist em.

[†] 16.12 *Apolws*: Èkn Ob Kok 18.24; 19.1; 1 Korènt 1.12; Tit 3.13. [†] 16.15 *Akayi*: el Grɛs esr em a e wus ogog. Af yogɲ anake Korènt ec'eb a anɲ a. [†] 16.17 *Stefanas, Fòrtunatus lele Akayikus ab*: wel bi tutr eke agɲ nyahan na anake oc Korènt e Nyamel a e lel ek'awɲ Pɔl a is'r a. [†] 16.19 *Azi wus af* el wus ogog nyam eke Rom ec'es ew es a ew es. Yefenyŋa em a, usu na anake wel b'esɲ Turki a. Efɛs ec'eb a eke Pɔl anɲ em nɔn lel na a, el wus ogog yogɲ e seb a e lɔɲ any. [†] 16.19 *Akilas lele Prisil ab*: Èkn Ob Kok 18.2, 18-19. [†] 16.22 *Marana ta*: na odad ek'el Arame ebr em, ow e nyandre el: *ey Ès Kɔtɔkɔ òw!* Jesu lele Palestin e kretienel krekre ab ab ec'èbr nyam ek'èbr.